૨૫૫૭

શ્રી શાંતિનાથાય નમઃ

ર [redacted] નો

શલોકો પ્રારંભઃ

॥ સિધ્ધે બુધ્ધિ દાતા અજ્ઞાની ભેટી,
જાણ કુંઆરી વિદ્યાની પેટી ॥ હંસવાહની
જગમાં વિખ્યાતા, અક્ષર આપીને સરસ
વી મા॥ [redacted] શલોકો,
[redacted] ॥ જંબુદ્વીપ
[redacted], નગર સૌરીપુર સરગ
સમાણું ॥૨॥ ચઉટા ચોરાશી ને રે દર-
વાજા, રાજ્ય કરે તિહાં યદુવંશી રાજા ॥ સ
મુદ્ર [redacted] તેં
સીતાને રૂપે ઇંદ્રાણી ॥૩॥ તેહ તણી કુ
ખેં અ. તરીયા, સહસ અ. ત્તર લક્ષણે

भरिया । जारो जाईने मीठो ले आहार,
गर्भने हेतें कीधो परिहार ॥४॥ घोर घटा
ने गाजे र गाजे, सजल लीलांबर पुथ्वी
बिराजे ॥ चातक दादुर मोर बोल उजूके, क्ष
ण क्षण अंतर मेह टजूके ॥५॥ पूरण -
नदीये आव्यो छे पूर, पूरण पृथ्वी पसर्यो अं
कूर ॥ रितु मनोहर दादुर कूके, भर्यां सरो
वर लेहेरें ते लहूके ॥६॥ छजी हरियाली
अंबुज छबीली, नीले आभरणे रती
रंगीली ॥ राग मल्हारनी रितु भलेरी, अ
नुआली पांचम श्रावणकेरी ॥७॥ पूरण
पसर्यो पावस काल, पूरण पुहवी पसर्यो
सुगाल ॥ मध्यरातने पूरण मासें, नेम-
जी जनम्या राज आवासें ॥८॥ चोशठ-
ईंद्रने छपन्न कुमारी, ओच्छव करीने गया

નિજઠારી ॥ થયો પરભાત રાત વિહાણે, દા
સીયેં જઈને દીધી વધાઈ ॥૯॥ દૂરે કીધું
દાસી આચરણ, અનેક આપ્યાં વસ્ત્ર આ
ભરણ ॥ સોવન થાલ માંહે રૂપૈયા, સવા
લાખ તે આપ્યા સોનૈયા ॥૧૦॥ અતિ આ
નંદ પામ્યો નરેશ, રાજસભામાં કીધો પ્ર
વેશ ॥ પુત્ર જન્મ્યાની નોબત વાજે, નાદે
તે રહ્યું અંબર ગાજે ॥૧૧॥ બત્રીશ બધ્ધ-
તિહાં નાટક થાય, ઘેર ઘેર કુંકુમ હાથા
દેવાય ॥ દાન યાચકને દીધાં અછેહ, જા
ણે કે વુઠ્ઠા ઉત્તર મેહ ॥૧૨॥ તોરણ બાં
ધ્યાં ઘર ઘર બાર, ઘર ઘર ગાયે મંગલ
ચાર ॥ બાર દિવસ લગેં ઓછ્છવ કીધો,
ભજમી તણો ત્યાં લાહોજ લીધો ॥૧૩॥
ભરથ ગરથના ભરય્યા ભંડાર, નામ તે ઠ

ज्युं नेमकुमार ॥ दिनदिन वाधे चंद्रणी तो
केड ने लंके केशरी जीत्यो ॥१४॥ त्रिवली दे
जीने त्रिभुवन मोहे, गंगा जमुनाने सरस
ति सोहे ॥ नासा निरुपम दीपशिखा जाशी,
नयण पंकज पत्र प्रकाशी ॥१५॥ मुहथी
बोले अमीरस वाणी, मनमांहे हरखे शि
वा देवी राणी ॥ बाल लीलामां बुद्धि लं
कार, देखीने मोहे सुर नर नार ॥१६॥ एक
दिन नेमजी बाजार मांहे, नगरीना ख्याल
जुवे उछाहे ॥ कृष्ण तणी जिहां आयुध-
शाला, तिहां कण पोहोता दीनदयाला ॥
॥१७॥ शंख चक्र ने धनुष उदार, कोदंड ता
णीने दीधो टंकार ॥ चलता सेवक एणी परे
बोले, गोविंद विना ए चक्र नडोले ॥१८॥
टची आंगुलिये चक्र उपाड्युं, चाक तणी

પેરે ભટ ભમાડ્ ।। અર્ધક ઉ[redacted]રે
ભાંજે, શંખનધાને કૃષ્ણજી પાંજે ।।૧૯।।
ફૂલવેઉ લઈ શંખ બજાયો, સાતે પ તાલે
સરગે ર ણાયો ।। શેષ સલસલીયા ધ
રા તિહાં ધમકો, બ્રહ્મજે જેઠી ઝામની ઝબ
કી ।।૨૦।। [redacted]ક લાગીને હાર તિહં ત્રૂટ્યા,
કેટ તણા જ[redacted]
સીયા ચાઢેય કલ્લોલે, કાયર કંપે ને ડુંગર
ડોલે ।।૨૧।। હાથી હલક્યા ને ગજગજ્યા ત્રૂ-
ટ[redacted]પાલ ।। પવન
થંભ્યો ને ઘરતો ઘેરાઈ, કૃષ્ણજી કહે સુણો
બલભદ્ર ભાઈ ।।૨૨।। કોઈક નવો તે વૈરી-
અવતરીયો, મહોટો બ[redacted]રે
યો ।। નાદે અનહદ અંબર ગાજે, એહવો
ને શંખ કેણે [redacted] હે

કોઈ ન સુણે, પે=ગ જોરે ને છેદ અટ લે ॥
જદુનાથિ ને થઇ [redacted] સુણીને થ
યા હેરાણ ॥૨૪॥ [redacted] ધર ચિંતે મન મ
ય, રાજ્ય ન તે મેલ્ય કહેવાય ॥ સુગુણ સો
ભાગી સાહસીક શૂરો, રકે ધાતે એ નહીં
અધૂરો ॥૨૫॥ મુંઝથી જલિયો જે મહા
જલ ધારી, મહ ટે સાસે તે પડ્યો મોરારી
[redacted] ચિંતે વનમાળી, રાજ્ય
અમારું લેશે ઊલાલી ॥૨૬॥ ઇણે અ
સરે નેમ કુમાર, ભલપતા આવ્યા સભા મ
ઝાર ॥ આઘા આવોજ આદર દીધો, સ
ભા સહુ કોઈ પરણામ કીધો ॥૨૭॥ પાણી
પસારી શારંગપાણી, મુહથી બોલ્યા તે
અહવી વાણી ॥ આજ પરજીયે જલ તુમ
રો, નેમનમાવો હાથ અમારો ॥૨૮॥ ઝગ્યો

કાંબ જિમ કણયર કેરી, કમલ તણી પરેં -
વાલ્યો કર કેરી ॥ નેમજી રહ્યા બાંહે પસા
રી, જાણે હીંડોલે હીંચે ગિરિધારી ॥ ૨૯ ॥
ચિંતુલ મનમાં જુએ વિચારી, એહ કુંવારો -
બાલ બ્રહ્મચારી ॥ એમ ચિંતિને નારી હકા
રી, છાંટે નેમને બાંહે પસારી ॥ ૩૦ ॥ ભરી
ઝંડો જલી કેશર કુંકુમે, ગોપી દીયર શું રમ
ત રમે ॥ સત્યભામાને રૂક્મિણી રાણી, કહે
નેમને એહવી તે વાણી ॥ ૩૧ ॥ પરણો રાજુ
લ રૂપેં રઢીઆલી, નારી વિના તે નર કહિયેં
હાલી ॥ નારીનો રસ તે મહોટો સંસાર, નારી
તે અછે નરનો આધાર ॥ ૩૨ ॥ પુરૂષની પાસેં
જો ન હોય નારી, વસ્તુ ન ધીરે કોઈ વ્યાપારી
॥ નારી તે અછે રતનની ખાણ, ઘરણી વડે
તે ઘરનું મંડાણ ॥ ૩૩ ॥ મુસકીશું બોલે ગો

ढिंकारथी, अभीरा सहस्रसमां • डीओहाणी
॥पायें पडवुं ते दोहेलुं जाणी, ते माटे तमे
न्हानी देराणी ॥४३॥ जेहशुं अपूरव प्रीत
बंधाणी, आज ते हवे केम रहियें ताणी ॥
हरी उत्तर नेमे न दीधो, मान्यो मान्यो ज
सहु लोकें कीधो ॥४५॥ जोश जोष्याने की
धी सगाई, दीधां लगन ने करी सजाई ॥
छपन्न कुल कोडी जादव मलिया, तूरने नादें
समुद्र जल हलीया ॥४६॥ पेढी जननें वा
जिंत्र वाजे, जाणे आषाढो जलधर गाजे ॥
जुगतें करीने जादव पेढीया, प्रथम घावन्न
गारें पडीआ ॥४७॥ भयगल मातान पर्व
वत काला, लाख बेंतालीस सजल सुंढाला ॥
छाडें छड्याने मदें जरंता, मूके सारसी पा
वे भलपंता ॥४८॥ लाख बेंतालीस ते ७

पाजरीया, ऊपर असवार सोहे केसरीया
॥ अछी कछीने पंचकल्याण, पूंठे पोढा
ने पुरुष समाण ॥३९॥ सभगतें चाले ने
चक्र रहता, चंचल चपलने चरणे नाचंता
॥ लाल सोनेरी शोहे केकाण, लाख बेंताली
श चाले निशाण ॥४०॥ लाख बेंतालीश र
थ मनोतरीया, कोडी अडतालीश पाला परव
रिया ॥ नेम पंचरंगी पंचकोड मणुं, अठी
लाख ते दीवी घर वजाणुं ॥४१॥ सोहे राळे
र शोल हजार, अडशो अंशी वली साथे मू
हार ॥ साथे खेलवाला पंचलाख वारु, मोहे
सुंदरी जेठी दीदारु ॥४२॥ शेठ सेनापति
साथे परधान, भली भांत शुं चाली हवे
मन ॥ जंदुकनी धूमे सूर छिपायो, रजउ
डो अंबर छायो ॥४३॥ धवल मंगल

गाजे अंबर रणी, जाणे सरसतीनी वीणा
रणजणी ।। वागे केशरीये वर घोडे चढीया,
काने कुंडल हीरे ते जडीया ।।४४।। छत्र चा
मर मुकुट बिराजे, रूप देखीने रतिपति लाजे ।। जान लईने जादव संचाव्या, उग्रसेनजी
ने तोरणें आव्या ।।४५।। देजी राजुल म
नमां उल्लसे, चंदर देजी जेम समुद्र उल्ल
से ।। घणा दीवसनी राजुल तरसी, सजु
शणगार जुए आरसी ।।४६।। अंजन
अंजत आंजे अणीआली, वेणी सरली
ने सापण काली ।। शीश फूलने सेंथें सींदू
र, मयण राजानुं पसर्युं छे पूर ।।४७।। गा
लें गोरीने आल अजूके, मदभर मातीने
नजर न चूके ।। नासा निर्मल अधर परवा
ली, केडे थोडीने घणुं सुकुमाली ।।४८।। जू

ષણ ભૂષિત સુંદર રૂપ, મુખ પૂનમ ચંદ અ
નૂપ ॥ રૂડા રૂપાળ કુચ ઊત્તંગ, કસણે કસી
ને કીધા છે તંગ ॥૪૯॥ હૈયે ભાજીણો નવ
સર હાર, ચરણે ઝાંઝર રણઝણકાર ॥
સજ્જ સણગાર ઊભી થઈજે, નિરખી નેમ
ને મનમાંહે હરખે ॥૫૦॥ મહોટા મંડપની
રચના અતિ રૂડી, ગાજે વાજિંત્ર ઊછલે ગૂ-
ડી ॥ ભુંગળ ભેરીને વાજે નફેરી, જુએ રા
જુલ નેમને હેરી ॥૫૧॥ ગોખે ચઢીને રાજુ
લ ભાખે, દીવસ દોહીલા ગયા તુમ પાખે ॥
કંત તેં કાંઈ કામણ કીધું, મન માહરૂં ઊલા-
ળી લીધું ॥૫૨॥ આજ ફરકે છે જમણું રે-
અંગ, સહીએ થાશે રંગમાં ભંગ ॥ કહે રાજુ
લ સુણો સાહેલી, રખે જાદવ જાએ મુજ મે-
લી ॥૫૩॥ પશુ પેખીને પાયો વૈરાગ, મુગતિ

रमणीशुं कीधो छे राग ॥ नेमजी पूरवनी प्री
त पालीजें, जेम छटकीने छेह नदीजें ॥५४
॥ मुगति मंदिरमां आवजो मलशुं, सदा सर
वदा रमत रमशुं ॥ दान संवछ्छरी जिनवरे
दीधुं, नेमराजुलें संजम लीधुं ॥५५॥ पूर
वनी प्रीत अविहड पाली, पहोता मुगतिमां
करम प्रजाली ॥ वेगें विरहनी वेदना टाली,
शिव मंदिरमां जई संभाली ॥५६॥ शील
पाले ते चतुर सुजाण, नामे तेहने कोड क
ल्याण ॥ उदय रत्न कवे एणी परें बोले,
कोई न आवे श्रीनेमने तोलें ॥५७॥ ॥
इति श्रीनेमजीनो शलोको संपूर्णः ॥ ॥

અથ શ્રી શાલેભદ્ર શાહનો શલોકો પ્રારંભઃ

॥ સરસતિ માતા કરીને પસાઉ, પાસજી કેરા પ્રણમું હું પાઉ ॥ શાલિભદ્ર શાહનો કહું શલોકો, ભાવ આણીને સાંભળજો લોકો ॥૧॥ નગર રાજગૃહે શ્રેણીક રાજા, મગધ દેશનો એક મહારાજા ॥ રૂડી તેહને છે ચેલણા રાણી, જગમાં જેહની કીરતિ જાણી ॥૨॥ તેહ નગરીમાં વસે છે તાજો, શેઠ ગોભદ્ર મહોટો મહાજો ॥ ભદ્રા નામે છે ભારિયા તેહને, જોતાં શીલે કો જીતે ન જેહને ॥૩॥ દેઈ મુનિવર ને ખીરનું દાન, સંગમ ગોવાળો ભાગ્ય નિધાન ॥ આવી ભદ્રાની કુખે અવતરિયો, જાણે મુક્તાફલ છીપે સંચરિઓ ॥૪॥

पूर्ण मासें प्रसव्यो ते पुत्र, सघलुं शोभाव्युं
घरनुं सूत्र ॥ जनक घरना आव्याणां आवे,
वाइ भोतीजें सहु वधावे ॥५॥ थोडे थोडे ति
हां नाटिक थाय. माना हैयामां हरज न माय
॥ पिता आपे तिहां लाज पसाय, याचक जन
नां दारिद्र जाय ॥६॥ करी ओच्छव शालिकु
मार, जनक नाम त्यां धर्युं व्यवहार ॥ दिन
दिन वधते वेशे ते दीपे, रूपे जे रतीना नाथने
जीपे ॥७॥ आपे परणावी बत्रीश बाला,
आपे संयम लइ उजमाला ॥ पहोतो स्वर्ग
मां पुण्य पसायें. अवधि प्रयुंजे जोतां उछा
हें ॥८॥ पेखी पुत्रने प्रेमें भरायो. स्नेह पूर्व
नो वध्यो न समायो ॥ मोहनो बांध्यो ते मा
नने मेटी. पिता पठावी तेत्रीश पेटी ॥९॥ जो
इये जेह जेह भोग संबंधे, ते तो मोकले सुर

ते सदाछे॥ मेवा मीठाछे माणिक मोती, एक
एकथी अधिक उद्योती ॥१०॥ नित्य नित्य न
वला नेहें ते पूरे, हेतें करीने रहे हजूरे ॥ जो
पे मंदिर कुली परवालें, जिलमां कस्तूरी वहे
जिहां जालें ॥११॥ भूषण निर्माल्यें भराये कू
वो, युगति वैभवनी नवलीजे भूजो ॥ भो
गी शालिभद्र सरिखो भूपाठें, नर जोतां शुं ना
वे कोइ दृष्टें ॥१२॥ ताजा ठकुराछे जाणीने तेहवे,
रत्न कंबलना वेपारी जेहवे ॥ श्रेणिक राजा
ने दरबारें आव्या, फेरो पड्यो ने कांछे न फा-
व्या ॥१३॥ सघले सेहरें ते घरघर फरिया,
कंबल कोणे ते हाथे न धरिया ॥ रत्न कंब-
ल शोले ते लीये, भद्रा वहुरोने वेंचीने दी
जे ॥१४॥ वीश लाख त्यां सोनैया चारे, दी
धा गणीने तेहने दीदारे ॥ जई सोनैया वेपा

રી ચલિયા, મનના મનોરથ તેહના ફલિયા ॥
॥૧૫॥ ચેલણા રાણીની ચિંતા જાણીને, તેડી
વ્યાપારી કહે તાણીને ॥ કરી સંપાડા કંબલ
કાજે, શ્રેણિક રાજા જારી સભાજે ॥૧૬॥ પ...
વ્યાપારી કહે શિરનામી, શાને સંપાડા શું
છો સ્વામી ॥ કંબલ શોભે તે જસાયે લીધા,
ચેગેં વીશ લાખ દીનાર દીધા ॥૧૭॥ ...
વિચાર્યું શ્રેણિક મહારાજે, વાણીયે લીધા
વ્યાપાર કાજે ॥ એમ ચિંતિને એક મંગાવે, જ
લેં નાખ્યો તે જરજર પાવે ॥૧૮॥ વાત મોહોલ
માં તેહ વંચાણી, કહે રાજાને ચેલણા રાણી ॥
ઈહાં તેડી તે વણિક અનૂપ, જોઈયે કહેવું છે
તેહનું રૂપ ॥૧૯॥ તુરત મહારાજા તેહને તે
ડાવે, ભેટ લઈને જઈ તિહાં આવે ॥ જઈ
આવીને ભૂપને ભાખે, સ્વામી સાંભલો ...

णीनी साजे ॥२०॥ घणुं सुहावो शालिक
मार, हर्म्य थाये ने कोश हजार ॥ न लहे
रात ने दिवस नूर, ऊंघीये जिहां आथमे
सूर ॥२१॥ निपट नान्हुक छे तेह न्हानडीओ,
क्यारें केहनी नजरें न पडीयो ॥ ते माटे तमो
लाज वधारो, प्रभुजी अमारे मंदिर पधारो
॥२२॥ पूरे भावित्र छोरीनां लाड, स्वामी ते
मां शोपाड सपाड ॥ एम सुणीने श्रेणिकरा
य, प्रधान साहमुं जोयुं ते ठाय ॥२३॥ अ
भय कुमार तव कहे एम, प्रभु तुम घरे आ
वशो प्रेम ॥ लग्न जूपने पाय लागीने, सा
त दीवसनी अवध मागीने ॥२४॥ शीज ल
ईने लग्न सचावी, रूडी मोहोलनी रचना
रचावी ॥ परिकर लेईने नृप लंल सार, प
होता शालिभद्र शेठने द्वार ॥२५॥ वेगें आ

ગલથી ચાલ્યા વધાણી, જરી ભાંજે નહીં જ
જર અગાણી ॥ એવે નમાડી હરજ ઉપાડી,
થાઈ તેહને ઘીઘી વધાઈ ॥૨૫॥ મહોલનો
રચના તો મહાસાર, અપરિમ પામીને મ
નશું [redacted]
રાણુ [redacted] નેહ ન પા
યો ॥૨૬॥ [redacted]
ય, ચાલે માને તો હિંગ મૂઢ થાય ॥ એવે બે
સુન નયણને જોડી, ણ કે ઊગ્યા સૂરજ
કોડી ॥૨૭॥ સહુ સાધને બેસાડી તિહાં,
નરનારી લાજે પુત્ર છે જિહાં ॥ શ્રેણિક આ
વ્યા છે મહોલ મઝારી, બેઠો તિહાં [redacted]
જને નારી ॥૨૮॥ બોલે ગુમાની કહે તે ગા
જ, મુજને તમો શું પુછોછો માજ ॥ શ્રેણિક
નહીં જે [redacted] બોલે વલી ઈમાં

धरो ॥३०॥ तिहारें माता कहे न लहे तुं टाणुं, सुतन्ज श्रेणिक नहीं करियाणुं ॥ मगध देश नो मोहोटोछे राय, जाण अेहनी लोपी न न्नय ॥३१॥ अेहवुं सुणीने कुमर आलोच्ये, सांसें पड्यो ते मनमांहे शोच्ये ॥ माहरे मा थे पण न्ने छे महारान्न, तव शुं तोसही न्नो गओ तान्न ॥३२॥ अेम चिंतिने न्नरोते आयो, नृपने नमीने महोल सधायो ॥ न्न न करीने श्रेणीक भूप, कोडें धरेणानो न्ने छेन रूप ॥३३॥ मानगालीने मंदिर गयो, शेठ संयमनो रागी ते थयो ॥ नित्यें अेकेकी परिहरी नारी, प्रेमदा सासुने न्नई पोकारी ॥३४॥ मानि महिलाना सुणी विलाप, न्ने रें तेणे त्यां दीधा न्नाप ॥ रागें रमणीनें रे जन जलीयो, न्ने न्ने धन्नो हवे केई परें म

દીધો ॥૩૫॥ નામે સુભદ્રા ધન્ના ઘરે ભણું,
શાલિભદ્રની બહેન પંજાણું ॥ વેણી સ્વા-
મીની સમારે સાહી, તેણે ૨ વસરે સાંભર્યો
ભાઈ ॥૩૬॥ [redacted]
પડ્યા વિછૂટી પીઠીને વાંસે ॥ ધન્નો દેખીને
પૂછે તે વાર, નયણે વરસ્યાં કહો કેમ નીર ॥
॥૩૭॥ દીસે આજ તું ઘણું દીલગીર, શાલિ-
ભદ્ર સરખો તાહરે છે વીર ॥ વનિતા આખે
મુખને તું વહાલી, ધોરેર આંસુની ધારા કિ-
મ ચાલી ॥૩૮॥ વલતી બોલી તે મહેલાની
સાસો, તુમે સાંભલો એક તમાસો ॥ આ-
વ્યો શ્રેણિક તિહાંથી નિરધારી, બંધવ તજે
છે બેહેકી નારી ॥૩૯॥ બત્રીસ દહાડે બ-
ત્રીશે તજશે, પછી સાધુના પંથને ભજશે
લોચ્ય કરશે તે સાંભરી વેણ, આંસુ ભરાણી

आंसुयें तेण ॥२०॥ धन्नो बोले तव साहस
धीर, ताहरे शालिभद्र एकज वीर॥ तेण
वर जरो ए नहीं जोटो, पण तुज बंधव अ
धर महोटो ॥२१॥ लौरव संपतो जसतीसी
लरवी, लेवी दीसा तो ढील न करवी ॥ एम
सुणीने अजला ते जंपे, स्वामी कायर ते वा
णीयो कंपे ॥२२॥ पण तुमे तो सूरा पूरा छो,
गरजे हवे मांडोज पाछो ॥ कामनी तजवा-
नो कहो छो ने ठाठ, एकवारें तो तजोने आ
ठ ॥२३॥ स्वामी संयमनी वात छे सहेली,
दुष्कर आदर तां जरी छे दोहेली ॥ शीज दे
वाने सहु सलज थाय, तुमने वंदु ने चीया
तजाय ॥२४॥ लारे लाधेनुं ताणी ते पासुं,
हलवो पाडवा कीधुं ने हांसुं ॥ तोमे आठे ने
मेली गीलाली, वचन मकहीशो कामनी बा

હાલી ॥૪૫॥ પીઉજી હસતાં મેં એહ
લાંચ્યુ, તુમે હૈયામાં ગાંઠોને રાખ્યું ॥ દિલ જં
ચીને છેહ ન દીજે, અજલા જાતિનો અંત
લીજે ॥૪૬॥ તરુણી હસતાં શું તમે તો કહ્યું,
પણ અમે તો સાચું [redacted] ॥ સાચી જહેન તું
શાલિભદ્ર [redacted] ન મ કહેશો હવે હૈ-
રો ॥૪૭॥ સંજમ લેવાને [redacted] સજ્જ થઈ, ધ
ન્નો શાલિભદ્ર બોલાવ્યો લઈ ॥ ઊઠ આલ-
સુ કું થયો જાગે, મહાવીર પાસે લઈ મહા
વ્રત માગે ॥૪૮॥ ધન્નો શાલિભદ્ર સંયમધા-
રી, થયા વિષયની વાસના વારી ॥ લક્ષ્મી
અને વારાવો રલાર્યાં, વહ [redacted]
લિયા ॥૪૯॥ વીરસાથે તે દેશ વિદેશે, વિ
ચરે વૈરાગી સાધુ ને વેષે ॥ તપ કરીને દુબલ
તને, બાર વરષને અંતે ને જન્મ ॥૫૦॥ એમ

आ राजगृही नयरी उद्याने, मास उपवा-
सी वधते ते थाने ॥ आहारने काजें वीर आदे-
शें, पहोता जमाने तेह निवेशें ॥८४॥ आंग-
ण आव्या पण ओलख्या नाहीं, ततक्षण
पाछा वलीने उछाही ॥ जीज वारना पहो-
ता ते जारें, तो पण केणे न ओलख्या त्यारें
॥८५॥ पाछा वलीने वहे छे वाटें, मली महि-
यारी माथे लईने माटें ॥ दहीं वोहोरीने तेह-
ने हाथे, मुनिवर विमासें ते मन साथें ॥८६
॥ वचन वीरनुं अलिक न थाय, जेणे जा-
ती फेरी मंडाय ॥ म्हारी माताने वाजणी
जाणो, आज मलेछे एह उजाणो ॥८७॥
जिनना पासें जई पुछे ते जेहवे, वीरें आग-
लथी बोलाव्या तेहवे ॥ सुणो शालिभद्र-
साधु तमारी, मात पूरवनी एह महीयारी

॥५५॥ एवुं सांभलतां राज्य वैराग, अ
ण सण लेवानो थयो तिहां राग॥ गिरि वे
लारें गुरुने आदेशें, लघे अण सण पाले
विशेषें॥५६॥ आवी भद्रा तिहां आंसूडां
भरती, विध विध भांतिना विलाप करती॥
साथें लीधी छे वहु यर सघली, दुःखें टलीछे
तेहनी डगली॥५७॥ शिला उपरें देखी सं
थारो, नयणे विछूटी नीरनी धारो॥भद्रा
भांखेछे पुत्रकुं भूंडी, हैये धूनीनें दुःखनी
कुंडी॥५८॥ सुत पेटनुं पापणीयें सही,
आंगण आव्यो पण ओलख्यो नहीं॥ हा
हा मुखने जे पड्यो वरांसो, सारो अवतार
रहेशे जे सांसो॥५९॥ हाहा हाथे में आ
हार न दीधो, आव्यो अवसर अफल कीधो॥ भद्रा पुत्रने एवुं त्यां भांखे, अंछे पीन

સાસ્યા અવગુણ પાજે ॥ [redacted] ન વિના તો
[redacted] ના આવાસ, અમને થાય છે ઘડી છમાસ
॥ ઇસી બોલે ને વચન વિચાર, અમને સહી
તો થાએ કરાર ॥ ૬૧ ॥ માત ભણીને બુ
ઓ ને સાહમું, પુ [redacted] રે હું સંતોષ પામું ॥
શાલિભદ્રને ધન્નો વારે છે, એતો આપણને
પાપેં ભરે છે ॥ ૬૨ ॥ સાહમું ભેશો તો અવતા
ર કરશો, પડશો ફંદમાં પાછા ભે ફરશો ॥
ફિઇશું માતાને દિલગીર દેજી, સાધુ ધન્ના
ની શિખ ઊવેજી ॥ ૬૩ ॥ એયું શાલિભદ્રેં આં
જણીધાડી, ત્યારેં રલીયાત થઈને માડી ॥
અંશુક વડે તે આશુડાં લહોતી, વંદી વહુ અ
રશું મંદિર પહોતી ॥ ૬૪ ॥ ધન્નો પાધરો મુગતેં
ગયો, એક અવતારી શાલિભદ્ર થયો ॥ પ
હોતો સર્વાર્થ સિધ્ધ વિમાને, સેવક સ્વામીપ

एउं नथी जे थाने ॥ ८५ ॥ संवत सतरसें सि
तेरा वरसें, मागशिर शुदी तेरसें हरषें ॥
उदय रत्न कहे आनंद मांहे, जेह शलोको
गायो उछांहे ॥ ८६ ॥ ॥ इति श्रीशा
लिभद्र शलोको संपूर्णः ॥ ॥

अथ श्रीभरत बाहुबलनो शलोको प्रारंभः

॥ प्रथम प्रणमुं माता ब्रह्माणी, तूठी आ
पे अविरल वाणी ॥ भरत बाहुबल भाई
संभेडे, कहीशुं शलोको मनने कोडें ॥ १ ॥ ना
भी राजाने कुलें नगीनो, प्रथम तीर्थंकर रु
षभ उपनो ॥ सो पुत्र तेहना समरथ जाणुं,
भरत बाहुबल भला वखाणुं ॥ २ ॥ आयुध

शालायें चक्र उपनो, भ० ते हरजीउरं ना रत लूपंज ।। चक्र पूज्र ने करी चढाछे, दीधा देरा ते जंगलमां जइ ।।३।। सैन्या लेइने सा जन दोवाले, विविध भरत तिहां रणतूर वा जे ।। चक्र अतुल जल आकाशें हाले, भर त सैन्यासुं पुंठे ते चाले ।।४।। पूरव आदि उत्तर अंतें, आण मनावी की जलवंते ।। साध्या षट खंड कमल अपार, वरशा ते वे ल्या सोहजार ।।५।। गंगा सिंधु ने साधी सरिता, पछी मलेछना देशते जीत्या ।। सेना लेइने भरत सधाव्या, साधी षट खंड अ- योध्यायें आव्या ।।६।। नगरीनां लोक सामां ते आवे, मोतीयें थाल भरीने वधावे ।। वाजे वाजित्र भूंगल भेरी, शेरियें फूलडां नाखेछे वेरी ।।७।। चाचंड जन तो कीरति जोसे, कोई

न आवे श्री भरतने तोले ॥ दिन दिन ओलत
वाधे सवाई, जीभनी नहि तेवी अधिका
ई ॥८॥ अनुक्रमें कीधो नगर प्रवेश, चक्र
नो ओच्छव मांड्यो नरेश ॥ चक्रते रह्युं आ
काशें भमें, आयुधशालायें आवे नहीं कि
मे ॥९॥ सकुन लीने मनमां विमासे, शा मा
टे रह्युं चक्र आकाशें ॥ सुणो साहिब कहे
सेनानी, भाई तुमारो एक गुमानी ॥१०॥
बाहुबल नामे महाबल धारी, तेह न मा
ने आण तुमारी ॥ हठ मांडीने रह्यो हठी
लो, छत्रपति छोगालो छेल छबीलो ॥११॥
अवलोने जे महा अभिमानी, सेवा कीधी
छे पहेला साधुनी ॥ अजित अतुल बल ते-
णे ते बलिष्ठो, भरत भेख्यो संग्रामें कली
ओ ॥१२॥ अनमी ते केहनी आण न माने,

[illegible]રો મનને પાલે ॥ એહવી તે સુણી
વાત અદ્ભુત, તેજ તજીને મોકલ્યો દૂત ॥
॥૧૩॥ દૂત તે હવે ભરત આદરે, વેગે તે પોહો
તો બાહુબલ દરેં ॥ કાગલ આપીને કહે કર
જોડી, વેગે તેડ્યા છે ચાલો તેણે હોડી ॥૧૪॥
કાગલ વાંચીને ચઢ્યો તે ક્રોધ, દૂત પ્રત્યે
કહે વચન વિરોધ ॥ કુંણ ભરત તેડે છે અમ
ને, નથી ઓલખતા પૂછું છું તમને ॥૧૫॥ દૂ
ત કહે છે ભાઈ તુમારો, ભરત ચક્રવર્ત્તિ સા
હેબ હમારો ॥ આયુધ શાલાયેં ચક્ર ન આ
વે, તેણે કરીને તમને બોલાવે ॥૧૬॥ કરી અ
સવારી વેગે સધાવો, તિહાં આવીને શીશ ન
નમાવો ॥ નાવો તો કરો યુધ્ધ સજ્જ છે, માંહો
માંહે ભાંગી સમજે બેલાણે ॥૧૭॥ ભરત ચ
ક્રવર્તિ ષટ્ખંડ ભોગી, અભિમાન સકુનાં ર

ह्यो आरोगी ॥ ते आगल शुं गमुं तमारं, ते माटे कह्युं मानो अमारं ॥१८॥ छंद निसु-णीने आकुल थंपे, मुज आगें तो भिलु चन कंपें ॥ चढ्यो क्रोधने दंतथ करडे, होठ करडे ने मूछथ मरडे ॥१९॥ जेहवो ते कुण भूलो छ भारी, जेह तडो चडी करे हभारी ॥ कहे आकुल चढावी रीश, करे युध्य पण ननामुं शीश ॥२०॥ वेगो जील्लने दूत ते चलिज्यो, अनुक्रमे भरतने आवी ते म-लिज्यो ॥ भरतने थर्ह दूतते भांजे, आण न माने करडाई पांजे ॥२१॥ सुणी वातने मानी ते साची, चडाई करवा भेरी ते वाजी ॥ हाथी घोडाने रथ नीशाण, वाजे चोरा शी तेहनुं परिमाण ॥२२॥ रथ जर्डने शस्त्र ते भरियां, धवला धोरीड धिंग जोतरिया

।।साथें छनुं क्रोड पाला परवरिया, ने॰ प
रंगी ओकोड यरिया ।।२७।। पूरा पांचे ला
ख दीधी घर नार, महीपति मुगटाल। जश्री
श ।।२८।। शेष नुं गम क्रोड अढार, साथें व्या
पारी सौजन पार ।।२९।। सवा क्रोड ते साथे प
रधान, महोटी वाढनु तर लोज मान ।।सा
थें ररो छिआ। सहस्र शि, लशकर लईने
लरत ॰ क्रोशि ।।३०।। लशकर लईने चक्रव
र्ति चढीयो, साहमो आवीने बाहुबल च
डिओ ।। तेना उकता पार न लागु, यम दू
पी ते योध्धा वजाणुं ।।३१।। नीशाणें घा
देई पर॰ रीयो, सैन्या लईने साहमो छेतरी
यो ।। कहे बाहुबल लरतने ल्छे, ताहरी ला
शुध्ध शा माटे गई ।।३२।। सगा भाईशुं अ
मन कीजें, रिध्धि पामीने छेह न दीजें ।। ते

દાહાડે એને નિભાસી, પર પોતાનો ન હોવે સ
હવાસી ॥૨૮॥ અંગ વિના તે ડંગ ન ચાલે,
લાડુતેં રાજી લીડ ન લાંલે ॥ ઘર ન વશેં પુત્ર
પીયારે, સુજન ન લહિયેં ભૂત હિયારે ॥૨૯॥
તેં તો અવગણ્યા લાઈ અહાણું, યતિ થયા
તજી તે આણું ॥ તાંતે લોલીયો તુમ્ને વિચા
રી, તેણે તેં લીધું સંયમ ભારી ॥૩૦॥ તાહરે
પાપેં તેનાશીને છૂટા, ઘણું અઘટતું કીધું તેં
ભૂઠા ॥ કરતુક તાહરાં કેહતાં હું લાજું, મુઝ
વડે તું ષટ ખંડ ગાજું ॥૩૧॥ તુઝને એણીં ન
વરે એ હેરી, ચાર ન લાગે નાજતાં વેરી ॥ ફૂલ
દડો લઈ કોમલ હાથેં, વઢવું સોહેલું ભૂડાલી
સાથેં ॥૩૨॥ એ નહીં અહવા છાકમ છોલા,
ચાહે ચિત્તથી ભૂલ મલોલા ॥ હાક મારે તોપ
ર્વત ફાટે, લાલ રાજુ છું બંધવ માટે ॥૩૩॥ ટ

ચ્યી આંગળીયેં મેરુને તોડું, તાહરો [illegible]
છિ ર- મુખમાં જોઉં ॥ પણ રાખું છું લાજ પિ-
તાની, વાત વલી કહું બાલપણાની ॥૩૪॥
ગગને ઉછાળ્યો ગિંદુ કરીને, પાછો પડતો
તું ધર્યો મેં પ્રીતેં ॥ ચરણે ઝાલીને ફેરવ્યો-
તુઝને, પવને જિમ ફેરે હંસ ધ્વજની ॥૩૫॥
વલી ફેરવ્યો પાવક વનમેં, જિમ નલરાજાને
ભૂચર જગમેં ॥ બાલપણાં ને રૂડાં સંભારી,
ગર્વને કરજે પછી વિચારી ॥૩૬॥ ભરત સાં
ભલ તું સાચું કહું ભાઈ, હવે કેહની લાજ ન રા
ખું ॥ બાલપણાની રમત નાઠી, હવે બાંધી
છે જડરી ગાઠી ॥૩૭॥ એમ કહીને રણવટ
રસીયો, ધનુષ લઈને સાહમો તે ધસીયો ॥
ઊમટ્યો ધૂમાડો મગરી ઝલ, બાહુબલેં તિ
હાં આલી કરવાલ ॥૩૮॥ બાંધી હથીયાર

साहमो ते आव्यो, प्रथम तुंकारें भरत जो
लाव्यो ॥ कांई हणावे सुभटनी घात, आ
पण कीजें युद्ध जे कात ॥३७॥ कोई जीभ
नुं ईहां नहीं काम, ईोकट जीभनां ईोडो कां
ठाम ॥ यढीयें आपणे अवधल राजी, सु
र नर कोडी कस्या तिहां साजी ॥३८॥ बेहुने
शरीरें रह्या बेहु पासा, तिहां सुर नर भेवे
तमासा ॥ भरत बाहुबल अधिक दीवाले,
बेहुने शिर छत्र मुकुट बिराले ॥३९॥ भरत
बाहुबल साहामां जे लाछे, शशि रवि स
रिजा रहे थिर थाछे ॥ निरजी सुर-नर रहे
सहु अलगा, दृष्टि युघ्धमां प्रथमल वलगा
॥४०॥ नयणाशुं नयणां मेलीने लूजे, भर
तनी आंखें आंशु ते भूजे ॥ जिम भादरवे
जलधर धारा, भणेके भूटा मोतीना हारा॥

॥२३॥ हार्यो भरत ने बाहुबल जीत्यो, त्रि-
भुवन मांहे थयो वदितो ॥ बोले बाहुब-
ल बंधव प्रीतें, बीजुं युध्ध कीजे शास्त्रनी
रीतें ॥२४॥ नर हरि नाद भरतें तिहां की-
धो, शब्दते सघले थयो प्रसिध्धो ॥रणनी
भूमि लगें रह्यो ते गाजी, गयवर गह ग-
ह्या हय हण्या वाजी॥२५॥ गड यड गाजे
बाहुबल वेगें, हरिनाद [redacted] तेगें॥
दशो [redacted] न कंपे
तेहने छंदे ॥२६॥ समुद्र जल हलकल्लोले
चढिया, भणे त्रिभुवन वे [redacted]
हरि । हलहालेया हयवर हणहणिया, नाद
सुणीने सुरनर रण भणाया ॥२७॥ त्रिभ
भुवन थयुं [redacted]
हे तिह [redacted] भू-

રો, એહ સમોવડ જીભે નહીં શૂરો ॥૪૮॥
ભતે દાહાડે દેશવટો દેશો, રિધિ અમારી ઉ
લાલી લેશો ॥ ભરતને મોઢે ઢળી તિહાં શા
હી, બોલે બાહુબલ સાંભળો ભાઈ ॥૪૯॥
ભૂંભ યુધ્ધ કીજે હવે ભારી, અમે નમાવું બાં
હ તુમારી ॥ એમ સુણીને ભરત ભૂનાથ, વે
ગેં પસાર્યો પોતાનો હાથ ॥૫૦॥ બાહુ બ
લવંતો ભુજબલ બાહ, ષટ ખંડ પૃથવીના
લે ઉચ્છાહ ॥ કમલ તણી પરે બાહુબલ વા
લે, તસ ભુ[redacted]વ વાલ્યો ભરત ભૂપાળે ॥૫૧॥
વાર હૈયા માંહે મત રાખો બાઢી, બોલે [redacted]
હવે તાડીત મહાદંમ મૂઠી ભરતેં
ઉપાડી, બાહુબલ માથે દિયે પછાડી ॥૫૨॥
મૂઠીને મારે સિથિલ થયું અંગ, ભરતના મ
નમાં વાધ્યો ઉછરંગ ॥ બાહુબલ મનસા

થેં વિ [illegible]
ા મૂઠીને મારેં ભરત લડથડાયો, ભમરી જા
ઈને ભૂયેંતે પડિજો ॥ એહી રીશાને મૂઠ એમ
થમે, [illegible] મ થમે ॥૫૪॥
ઠામેં થઈ ભરતેં હાથ ઊપાડ્યો, મારી મૂઠ ને
ભૂયેં તે પાડ્યો ॥ ઢીંચણ લગેં ઘાલ્યો ધર
તિ માંહેં, ભણે આરોષ્યો જીવો ભ્રમાહે ॥
॥૫૫॥ સુરતેં ઊઠ્યો આપ સંભાલી, ભરત
ને રીશેં [illegible]
માં કંઠ પ્રમાણ, કાયર કંપે ને પડ્યું ભંગાણ
॥૫૬॥ ચક્રોનું રૌ[illegible]
માસે ભાગ છે વાંકું ॥ બાહુબલ કટકે વાલિં
ત્ર વાજે, વીતશોક [illegible] છે સુભ[illegible]
ઊઠ્યો તે આપ ઘ[illegible]
ચક્રને [illegible] ચક્રને આગન્ય આપી,

જાકુજલ માંહું [redacted] કાપો પાપ ૨૮ ॥ જાકુજ
લ મનમાં એમ વિમાસે, ધીંગ બોલીને [redacted]
છી વિમાસે જાયું કુળે [redacted] પી,
ન્યાર [redacted] ઉથાપો [redacted] ૨૯ ॥ મૂઠી
લોબોલે [redacted], આવ્યું
તે તેહવે ॥ વેગે વલિયો તે વાંદોને પાય, ગો
ત્રમેં થ [redacted] ક્યું કુલ
ક ચિંતે એમ ચક્રી, મુઝથી ન્હાનો પણ મ
હોટો એ ચક્રી ॥ ભરત રહ્યા હવે હ થ જં
જેરી, એહની મૂઠીની ગત અનેરી ॥ ૩૧ ॥
દીન હીણો ભરતને જાણી, જાકુજલ બોલે
તે એહવી વાણી ॥ ભરત ન મારું ભાઈ સ
લૂણો, માનવ માંહે કોઈ મધૂણો ॥ ૩૨ ॥
મૂઠિનો મનમાં આણી આલોચ, મસ્તકે લ
ઈ કીધો તે લોચ ॥ જાકુજલ થયો તે સાધ

२५५८

वैरागी, सुर नर पूजे पाय ते लागी ॥६७॥
देव दुंदुभि आकाशें वाजे, फूलनी वृष्टि थई
शिर पाशें ॥ मनथी मेली विषय विकार, घन
घन जंपे सुर नर नार ॥६८॥ कर्म खपावी
केवल पामुं, लघु लाछने शिश न नामुं ॥६९॥
सघलां कर्म निकंदुं, पछी लछने जिनवर वं
दुं॥७०॥ ईम धारी वनमां काउसग्ग रहे, व
र्षां वर्ष ते कर्म ने दहे॥ कुंअर थई केवल के
म लाधे, जनने चयने पूज्यो ते हैये॥७१॥
पग उपाड्यो केवल पाम्युं, लछने जिनवर
मस्तक नाम्युं॥ लाछ नवाणुं अक्कल मलिया,
मन मनोरथ सघला ते फलिया॥७२॥ अ
क्वर्ष काउसग्ग रह्या, वाध्या पालीने मुगतें ते ग
या॥ उदय रतन कहे चम्पन विलाश, बाहुबलनाभे
लीलविलास॥७३॥ इति श्री भरत बाहुबलनो॰॥

અથ શ્રીશંખેશ્વર પાર્શ્વનાથનો શલોકો પ્રારંભ:

॥ માત ભુવનેશ્વરી [illegible],
જેહની જગતમાં કીરતિ [illegible] ॥ દેવી પદ્મા
વતી ધરણેંદ્ર રાણી, આપો સુખ [illegible] સેવ
ક જાણી ॥૧॥ પાર્શ્વ શંખેશ્વર કેરો શલોકો,
મન ધરીને સાંભળજો લોકો ॥ દેશ [illegible] ઢીયાર
માંહે જે કહીયે, [illegible] ગટ્યો
॥૨॥ જરાસંઘને જાદવ વઢીયા, જાંધો મોર
ચા દલ જે [illegible] ॥ પડે સુભટને કોણ ગ
રડાય, કાયર હતાં તિહાં નાશીને જાય ॥૩॥
રાગ સિંધૂયેં સરણાઈ વાજે, ર[illegible]ણે સુભટને
શૂરાતન જાગે ॥ યાચે જુ[illegible] છે નથી કે,
ત્યારે જરાસંઘ છલ એક તાકો ॥ છપ્પન્ન

કુલ કોડી જાદ• કહિયેં [redacted]
ય[redacted]ણ આપે પણ પાછા ન
લાગે, એક મારે તો એકવીશ જાગે ॥૫॥ ચ
ઢતાં[redacted] તો રામ
ત થાવે ॥ એમ ચિંતિને મેલી તિહાં જરા, ઢ
[redacted] લા
ગીને જા[redacted]ષ્ણને બલ
ભદ્ર જાલેયા ॥ ત્રણ પુરૂષને જરા ન લાગી,
કહે નેમને કૃષ્ણ પા[redacted]
કોઈ કરો ઊપાય, જેણે [redacted] નાશીને જાય
॥ કહે કૃષ્ણને નેમ કુમાર, કરો અઠ્ઠમ તપ
ચોવિહાર ॥૮॥ પહેલાં ધરણેંદ્ર તમે ઊપા-
સો, તેહને દેરાશરે દેવ છે પાસો ॥ તેહ આ
[redacted]
રાધો આપશે બિંબ, સરસે આપણો કા
મ અવિલંબ ॥૯॥ ભુજથી મહોટો જોલન

ભાંજું, ભાણ દિવસ ઢળે સૈન્ય કું ભાંજું ॥ ૯

નવર ભક્તિનો ભલાવ ભારી, થાશે સઘલિ
વિધ મંગલકારી ॥૧૦॥ ઇંદ્રે સારથિ માતુ-
લિ નામે, મેલ્યો જિનવરની ભક્તિને કા
મે ॥ આસન મારીને દેવ મોરારી, અઠ્ઠમ ક
રીને બેઠા તિણે ઠારી ॥૧૧॥ તૂઠો, ધરણેંદ્ર
આપે શ્રીપાસ, હરખ્યા શ્રીપતિ અતિઉલ્લા
સ ॥ નમણ કરીને છાંટે તેણી વાર, ઊઠ્યું સૈ
ન્યને થયો જયકાર ॥૧૨॥ દેજી ભાદવનો -
ભાલમ ભેરો, જરાસંઘનો તૂટ્યો તિહાં તોરો ॥
ત્યારે લેઈને ચક્ર તે મેલ્યું, વંદે કૃષ્ણને આ
વી તે પહેલું ॥૧૩॥ પછી કૃષ્ણને હાથ માંજ
ડું, જરાસંઘને શાલતો પેઠું ॥ કૃષ્ણે ચક્ર
તે મેલ્યું તિહાં ફેરી, જરાસંઘને નાખ્યો તે
વેરી ॥૧૪॥ શીશ છેદ્યું ને ધરણી તે ઢલીઓ.

જયજય શબ્દ તે સઘલે ઊજલિઆ ।। દે-
દુંદુભિ આકાશેં વાજે, ઊપર ફૂલની વૃષ્ટિ
જિરાજે ।।૧૫।। તુમે વાસુદેવ ત્રણ ખંડ લો-
ક્તા, કીધા ધર્મના મારગ મુગતા ।। નયર શં-
ખેશર વાસ્યું ઊમંગેં, થાપી પાસની પ્રતિમા
શ્રીરંગેં ।।૧૬।। શત્રુ જીતીને સોરઠ દેશેં, દ્વા-
રિકાં નગરીમાં કૃષ્ણ નરેશેં ।। પાલે રાજ્યને
ટાલે અન્યાય, ક્ષાયક સમકિત ધારી કહેવા-
ય ।।૧૭।। પાશ શંખેશ્વર પ્રગટ મલ્લ, અવ-
નિ માંહે તું એક અચલ ।। નામ તાહરૂં જે મ-
ન માંહે ધારે, તેહના સંકટ દૂર નિવારે ।।૧૮।।
દેશી પરદેશી સંઘ જે આવે, પૂજા કરીને લા-
વના લાવે ।। સોના રૂપાની આંગી રચાવે,
નૃત્ય કરીને કેસર ચઢાવે ।।૧૯।। એકમનેં જે
તુમને આરાધે, મનના મનોરથ સઘલા તે સા-

घे ॥ तह्मारा जगतमां अवदात महोटा, जरो
तुं हींज जीन्न सर्व जोटा ॥२०॥ प्रतिमा सुंध
र शोहे पूरणी, चंद्र प्रभूने वारें लखाणी ॥
घणे सुरनरे पूज्या तुज पाय, तेहने मुगति-
ना दीधा पसाय ॥२१॥ ओगणशाठ ने उ
पर सत वरसें, वर्णशाज वदि छठीने दीव
सें ॥ अेह शलोको हरखेमें गायो, सुख पा
यो ने दुरगति पलायो ॥२२॥ नित्य नित्य
नवली मंगल माला, दिन दिन दीजे दोलत
रसाला ॥ उदय रत्न कहे पास पसायें, को
डि कल्याण सन्मुख थाय ॥२३॥ ॥इति
श्री शंखेश्वर पार्श्वनाथनो शलोको संपू-
र्णः ॥ ॥श्री पार्श्वनाथायनमोनमः ॥

अथ श्री आदिनाथनो

सलोको प्रारंभः

॥ र रसति माता द्यो मुज वाणी. समरूं जिनशासन वर दानी वाणी ॥ नाभिराया ने मरूदेवा राणी. कुखें ऊपना केवल नाणी ॥ १ ॥ चउदे सुपनमां रात विहाणी, जीनशास्त्रें तो सजली वखाणी ॥ में तो संक्षेपें कीयो छे जाणी, हवे वरदीजो माता ब्रह्माणी ॥ २ ॥ पूरे महिने बालक जायो, छपन्न कुमारी मलीने आयो ॥ चोशठ ईन्द्रादिक ओछव आवे, मेरू जईने नीरें न्हवरावे ॥ ३ ॥ वलतो मावित्रें ओच्छव कीधो, नाम ऋषभ कुंअर दीधो ॥ माता धवरावे नवरावे गावे, महोटेरा हुआ मेवा जवरावे ॥ ४ ॥ आपणें अेटला

નાં નામન આવે, કહેશું વિચારી તે ભલ ભા
વે ।। ઘેબર જલેબી લાડુ લાજીણા, પેંડા પતા-
સાં ફૂલ ફૂલતાં ફેણા ।।૫।। કૂડા દહિં થરાં દેવ
ગરાં થાલી, માંહે મરકીને સેવ સુંઆલી ।।શા
કરનો શીરો લાપશી તરકારી, મઈદેવા માતા
પીરશો દરાવારી ।।૬।। માતાયેં બાલકનું મ
ન ન લાધું, બેટો રીશાણો થોડું શું બાધું ।।
છાંડી એહુને અલગો જઈ બેઠો. માતા મન-
માં સંદેહ પેઠો ।।૭।। મીઠે વચને કરી માતા
મનાવે, એટલે આકાશે ઇંદ્રાણી આવ્યાં. રૂષભ
રીશાણો આવો મનાવો. આપણે નાચીને ગુ
ણ ગીત ગાવો ।।૮।। આદિશ્વર આગલ ઇં-
દ્રાણી આવે, નવરસ નાટિકનાં વાજાં બજા
વે ।। અહો આડંબર લાગે! ભાગે, ધન ધન સુ
દ્ર તોફની આણિ ।।૯।। નાટિક નાચતાં -

ખુશાલ કીધો, જેણે ઈંદ્રાણીયેં ઉછંગેં લીધો
॥જીભે મલીને જોડલો દીધો, ત્રીજે કહેછે-
એમ શું કીધો ॥૧૦॥ પૂછે પ્રભુ કેમ રીશાણો
કીધો, ઋષભ મનાવી માતાને દીધો॥ મરૂદે
વા પૂછે કેમ રીશાણા આછે, શાક સઘલાં-
મોલાં કીમ લાછે॥૧૧॥ પિરશ્યાં પાપડ ભજી-
આં ને લાજી, શાક બનાવ્યાં ચતુરાઈ ભાજી
॥ કાકડી કંકોડા કારેલાં કેલાં, કાચી કેરીને
કરમદા ભેલાં ॥૧૨॥ કોલા કાલિંગા કરપટા
ભેલાં, જાઈયાં અત્રીશે શાક શમેલા ॥ શાક
પાક તે સઘલાં દીધાં, આપેં ઈંદ્રાણીયેં હાથ
શું કીધાં ॥૧૩॥ જુગલિયા ત્યારે કાંઈ ન જા
ણે, સુરદ્રુમ પાસેં માગીનેં આણે ॥ જાવે ગા
વે નેં કાંઈ ન કમાવે, જન્મ જીવનેં સદ્ગતિયેં
જાવે ॥૧૪॥ એટલે આદિશ્વર ઉપના જાણી,

सो[redacted]
नें आगले जई, जुग लीये जई वातज कही
॥१५॥ ऋषभने जई राज तुमें थापो, पाये
लागीने पदवीज आपो ॥ जुगलिया मलि
या महोत्सव करवा, ऋषभ जे सारी गया
नीर भरवा ॥१६॥ अेटले इंद्रें भली कामज
कीधुं, छत्र चामर ने सिंहासन दीधुं ॥ जग
मग ज्योत छे पीला पीतांबर, माला मुकुट
नें धोतक अंबर ॥१७॥ वनिता वासीने गढ
कोट कीधो, पेहेलुं राज तो ऋषभने दीधो ॥
वीश पूरव लाख कुंअर रहिया, वसता ऋष
भ राज न कहिया ॥१८॥ सुमंगला साथें
विवाह कीधो, सुनंदा दोलो आणीने दीधो
॥परणी पनोती युगलियें जई, भरत ब्रा
हीने अठाणुं भाई ॥१९॥ बीजा बाहुबल

सुंदरी बेटी, जिन जुगलियें ते रीत मेटी।
त्रेशठ पूरव लाज राज्यमें रह्या, पूत्रोने देश वें
चीने लह्या ॥२०॥ दान देईने संयम लीधो,
बहुला देशमें विहार कीधो ॥ लोला जुगलि
या लेहन जाणे, सोनुं रूपुं लई देवाने आणे
॥२१॥ कोनुं अन्न पाणी कोई न आपे, कष्टें अं
तरादिक कर्मने कापे ॥ संयमिया साथें रुल
रूल जाये, पोतें गजपुरमां गोचरी जाये॥२२॥
श्रेयांस जाती स्मरण पायो, तिण समे लेट
ण ईक्षु रस लायो ॥ पहेलुं पारणुं तो प्रभु
ने कराव्युं, पसली मांहे ईक्षु रस वोराव्युं ॥
॥२३॥ प्रथम प्रभु श्रेयांस ने त्रूठा, साढी बा
र कोडी सोनैया वूठा ॥ त्यांथी पण चाल्या -
आदेशार ऊठी, दशमां केहवराव्युं श्रेयांसें
ऊठी ॥२४॥ तिक्ष शिल्लाने बीघा लें आया,

સાંભલી બાહુબલ [illegible]થી વધાવ્યા ॥ પેર
ભાતેં બેટો વાંદવાને જાય, જુએ ઘર[illegible]
[illegible] થાય ॥ ૨૫॥ કાને અંગુલિ દેઈ
તેણે સાદ કીધો, તુરકે અધ[illegible] લિધો
॥ આદિશ્વર પુરિમતાલમેં આગ, કર્મ જન-
પાવી કેવલ પાયા ॥૨૬॥ એ શુભ જેહને
વાજિત્ર વાયે. તિણ સમે ભરત પાટ વધાયે॥
ચક્ર ઊપનું નવનિધિ પાઠે, બેટા અઠ્ઠાણુ-
વ્યાં દીક્ષા ભાઠે॥૨૭॥ બાહુબલ હુંકે તો ટે-
કણાઠે, સંયમ લીધો તો તિણ સિદ્ધિ પાઠે॥
પુત્ર વિયોગેં મરૂદેવા માતા, આંજે પાડલને
વહે આશાતા ॥૨૮॥ ભરતને કહે વંદણ ચા
લો. એકવાર દેખું તો ઋષભ વાલ્હો॥ કષ્ઠ
ની ડોઈ છે ભરતની સાથે. મરૂદેવા માતા જે
ઠાંછે હાથી ॥૨૯॥ પુરિ મતાલને પાંજતીયેં

આવ્યા, વાજાના શબ્દ કાનેં સુણાયા ॥ મરૂ
દેવા પુછે ભરત રાજાને, એ શાં? વાજાં તે વાજે
કીહાં કને? ॥૭૦॥ તમે ઋષભની રિદ્ધિ જાણ
ણી. એ તો પુત્ર છે કેવલ નાણી ॥ સેવે સુર
નર ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી, બારે પરષદા નીમેં રિદ્ધિ
જાણી ॥૭૧॥ જેહવો જાવાને ત્રણ ગઢ થાય,
રૂપે સોનેને રત્નેં જડાય ॥ આલી ઊરૂજા
પોલ પતાકા, ધર્મ ચક્ર કરે ષટકા ॥૭૨॥
મણિમય તોરણ અતિ ઘણું દીપે, કલ્પવૃક્ષ
તે સુવર્ણને જીપે ॥ આઠ પુષ્કરિણી ઇતિ નિ
વારે, પાયે લાગે છે પરષદા બારે ॥૭૩॥ ડાબા
ઊંચાને કમલ રચાય, વાણી સાંભલતાં વિ
જવાદ જાય ॥ એમ સાંભલી મરૂદેવા માતા,
આંખ પડલને પામે છે શાતા ॥૭૪॥ મોહની
મૂકીને મન પાછો લીધો, કેવલ પામીને સિ

[redacted]-રીગો ।। ભરત આદેશ્વર આગલને
ય, રિદ્ધિ દેખીને રળિયાત ય [redacted]
ને પૂછે વનિ[redacted]રાસી, એ રિદ્ધિ એણીપેરે
રહેશે કે જશે ।। ભલતા તીર્થંકર મેવીરા થા
[redacted] તે મરીચી થાશે ।।૩૬।। તુ
મ સરખા ચક્રવર્તિ બાર, વાસુ પ્રતિવાસુ
દેવ અઢાર ।। નવ બળદેવ ને ત્રેશઠ હુઆ,
[redacted] ઘ ભૂજુઆ ।।૩૭।। પદવિ
ત્રેશઠ ને શરીર શાઠ, માત્ર એપનને જાવ-
લોગણ શાઠ ।। બાપ એકાવન સહુ કોઈના
[redacted] સંદેહ આણે ।।૩૮।। મ
[redacted] ક્યો, ચક્રી સાંભ-
ળી હરખ થયો ।। બાપ બેટાને વંદણ જાય,
અહંકારે નીચ ગોત્ર બંધાય ।।૩૯।। વાંદી
પૂજીને ભરત જાય, સંઘ કાઢ્યાનો ઉછરંગ ।।

थाय ॥ शेत्रुंजा केरो संघ चलावीं, धर्म अक्ष
यलनुं जहुलो हलावीं ॥२०॥ तातणी तंजूने तो
च्यार कीधा, मुहूर्त लेईने मेलाणा दीधा ॥
छब्जे जंडमां हेरी सहराछे, शेत्रुंजे यात्रा
आवोरे लाछे! ॥२१॥ देशी परदेशी जाति
घणा मलिया, साहमी सघलाजो संघमां
लालिया ॥ पुत्र पोतरा कोड सवाछे, पांचशें
नी नित्य आवे चपाछे ॥२२॥ लाज चोराशी
घोडाने हाथी, राजा जत्रीशा हजार शुं साथी
॥ आछेजो आउजर आधिक दोपाळे, वाजि
त्र निर्घोष सरणाछे वाळे ॥२३॥ आप जे
रायण असवार छाजे, मेघा डंजर छत्र जि
राजे ॥ लाज चोराशी रथ जोतरिया, पायक
छन्नुं कोड परवरिया ॥२४॥ पाली ताणे ते
संघपति आवे, गिरि देजीने मन सुज पा

वेगा सोना रूपाने फूलडे वधावे, डुंगर देजीने
लावना लावे ॥४१॥ निाहणी रूपाने सोना
ने नाणे, करतो पहोतो संघ पालीटाणे ॥
संघ सघलो ही चढीआ शेत्रुंजे, पेहला रा
यण तणा पगलाने पूजे ॥ चक्री लेईने कु
कुम दीधो, पगलां पागथीए प्रासाद कीधो
॥४२॥ रूपानी रांगने सोनाना पाया, मणि
मय देवल नवां निपाया ॥ थपलां रतन म
य बिंब भरावे, प्रतिष्टा पुंडरिकने करावे ॥
॥४३॥ प्रतिमा पबासण प्रवेश कीधो, जल
नो भरथीने भकुलश लीधो ॥ पुंडरीकने
पूछे भरत राजा, शेत्रुंजा ऊपर तीरथ जाजां
॥४४॥ नाम कहोने विधि जनावो, परदक्षि-
णा देईने संघ साथे आवो ॥ सूरज कुंडमें
स्नान करीने, लंगरि लोम हूंडे भरीने ॥

॥૪૯॥ પેસણ તલાટીએં જે વિસામો લીજેં,
આદિશ્વર પોલેં ઉંચા રે ઢીજેં॥ મરૂદેવા ટું
ક માંહે જઈજેં, ચોજા જાણથી જે ચાર-
લીજેં ॥૫૦॥ ઉંચા અદ્ભુતને પાયે લાગીજેં,
મોક્ષ જાઈને પોલેં પેસીજેં॥ કેશર ઘસીને
પૂજા કરીજેં, સુકૃત ફલ એમ જશ લીજેં॥
॥૫૧॥ સુર નર વિદ્યાધર ચક્રવર્તિ રાણી, પ્ર
તિમાને પૂજે ઊલટ આણી॥ જર્યે ચર્યે ને
ગુણ ગીત ગાય. જોઈ જોઈને ખુશિયાલ
થાય ॥૫૨॥ એણિ વિધિ જાત્રા કરી ઘર
આયો, ચક્રી મનમાં આનંદ પાયો॥ પાલી
ની પાજતી પોરવાડ ચાવો, નામ નગીને ગા
મ ફિમાવો ॥૫૩॥ પંડિત શાંતિ વિમલેં ચા
રિત્ર દીધો, પછી શ્રી પૂજ્યેં પન્યાસ કીધો॥
ધર્મના ઉદ્યમ અકુલા ત્યાં થાય, પાપ કર્મ

તે દૂર પલાય ॥૫૮॥ તપગચ્છ નાયક શ્રી
વિજય પ્રભ સૂરી, શિરૂઓ ગચ્છ નાયક-
પુણ્યાર્થ પૂરી ॥ કહે વિનીત [illegible] કરજો-
ડી, જે ભણતાં આવે સંપત્તિ કોડી ॥૫૯॥
॥ઈતિ શ્રી ઋષભ દેવનો શલોકો સંપૂર્ણઃ॥

અથ શ્રી શંખેશ્વરજીનો
શલોકો પ્રારંભ:

॥ દેવી સરસતિ પ્રણમું વરદાયિ, બ્રહ્મા
ની બેટી કવિતાની માય ॥ બ્રહ્મચારી આદિ
કુમારી ભાલિ, દીયો વાણી રસ કાશ્મીરવા
સી ॥૧॥ પાસ શંખેશ્વર શલોકો કહિયેં, પા
પ નિવારી નિર્મલ થઈયેં ॥ ચંદ્ર પ્રભ જિન -
આઠમા વારેં, પ્રતિમા ભરાવી તેહનો વિચારેં

॥२॥ भणशुं सांभलशे सहु नर नारी, सु
णतां पामीनें भवसागर पारा॥ पेहेले देव
लोके छे वसंत, जेउ दिन आव्यो छे पास
भगवंत ॥३॥ प्रणमी स्वामीने पूछे विचार,
ऋषि हित छे ताहरो आधार॥ छो तुमे
जगमां म्होटा [illegible] पामीनें तुमथी
चिहुंगति पार [illegible] संसा
र तरशुं, मुगति नारीनें कुण दिन वरशुं॥
चंद्र प्रभु तव जाणे उपदेश, नगरी पण
रशी [illegible] ति
हां होशे नरेश, यामा सती तस नारी विशे
शें॥ चउदे सुपन रयणी भर देशे, लक्ष-
ण वंतो ते पुत्र जणशे॥४॥ चंद्र प्रभु तव
इंद्रने भांजे, वीरशमो ते तीर्थंकर थाशे॥
तेने समीपें मुनिवर थाशो, महाव्रत पा

લી મુગતિમાં જશો ॥૭॥ હવે તે ઇંદ્ર દેવલો
કેં જઈ, પાર્શ્વ પ્રભુની પ્રતિમા નિપાઈ॥ પૂજી
દેરાસર આણીજા સુધી, પછી ચંદર સૂરજ
ને દીધી ॥૮॥ તે સહુ જાણે છે વાત પ્રસિ-
દ્ધિ, પૂજતાં સઘલે મુગતિજ લીધી ॥ આવ
ક દામોદર મૂર્તિ કરાવી, ધરણેંદ્ર હાથેં કો-
ઈ દિન આવી ॥૯॥ ધરતી માંહે છે ધ
રણેંદ્ર વાસ. તિહાં પણ પ્રતિમા પૂજે ઉલ્લા
સ ॥ હમેશાં પૂજ એ છે શંખેશ્વર ગામે, તે કિ
મ આવી મૃત્યુ લોક ઠામે ॥૧૦॥ દ્વારિકા નગ
રીમાં કૃષ્ણજી રાજે. રાજગૃહી નગરે જરાસં
ઘ છાજે ॥ એ બેહુ માંહે પડ્યું છે વૈર, સંગ્રા
મ કરંતા વરતા એ કેર ॥૧૧॥ જરાસંઘ છે અ
મરષનો ભરિયો, દણ વાદણ લેઈ લડવા પ
રવરિયો ॥ સજ્જન ઘણાને મનાવી આણ, -

आवी महोटेरे दीधां मेलाण ॥१२॥ एह
वे एक दिन अवसरनो जाण, दोडी कीधो
छे द्वारावती जाण ॥ वैरी आव्यो छे चढवा
ने चाली, एहने समजवो चोटियें झाली
॥१३॥ सामा जईने शत्रुने वारो, जडगनी
धारें नाह ऊतारो ॥ त्यारे शोवक एणी परें
कहेशे, वाल्यो नरके पण हार्यो ते रहेशे॥१४
॥ कीडी मरण जेम हाथी पांजे, शत्रु मलि
सहेजें ऐम आलस त्यांजे ॥ सांभली एह
वुं कृष्ण महाराज, संग्राम केरो मेल्यो ते सा
ज ॥१५॥ क्षत्रीकुल रूडुं जादवनी साज, ग
ज सज्ज कीधा बेंतालीश लाज ॥ घोडा
अठेरक्री तुरकीने कच्छी, कहेडा कंबोज हंस
ला लच्छी ॥१६॥ पाणी पंथाने घाटें सुरंगा,
लाज पंचोतेर मेल्य, पच्चरंगा ॥ गण्या ज

જય સુભટ પાલા, શૂરા રણમાં બંદુક કડી
વાલા ॥૧૭॥ લસરિયા હથિયારેં રથ ઘણા દી
સે, વાસુદેવના લાખ હજાર વીશે ॥૧૮॥ પા
ચને ચક્રને શંખ, છત્રીશ આયુધ્ધં નામે છે
સંજ્ઞ [redacted] લ, તી
રતરકાશોને બરછી કરવાલ ॥ ગુરંજ ગેડિ-
[redacted] દુકરહ કટારી
સરસી ॥૧૯॥ કબાણ મૂશલ ફોકબાણ લ
લગ, હાથીની શૂંઢે શાંકલોના બલગ ॥ વ
જ ત્રિશૂલને તીર તિંજાલા, ગોલા બંદુકો
તોપ નાલી વાલા ॥૨૦॥ બરછી ગુપ્તિ કહિને
હથિઆર, જય નરાજે એમ છત્રીશે સા
રા ત્રિકમ તતક્ષણ ડીધા તૈય્યાર, થયા ર
[redacted] ફ
આ દશે [redacted] સાર, છપન કુલ કોડી જાદવ જુ

आर ॥ अवर व्यापारी पार न जाणं, जोगी
केई सजे लशकर मंडाण ॥२३॥ चडती नि
शाने नोबत वाजे, शूरा रणजणीया छ-
णहणीआ गाजे ॥ हाथी रथ घोडा पाला
शुसार, पेहलो पण चाले जोजन चार ॥२४
॥ ओलंगी धरती नदीने नाला, जेवा दिशे ध
लधाहलां डालां ॥ आगले जगतरिया हा-
लकलोल, चाले धरटशुं लोहना गोला ॥
॥२५॥ गड्या अगंज भूप हठाव्या, दड वड दे
शें वढिआरे आव्या ॥ छेडुं पंचासरजिन प
रजुं हिये, धामा मेमाणुं लोलाणुं लहियें ॥
॥२६॥ आ वरीआणे जडिआणा ठामे, ल
शकर मुक्यां मकुआ रणी ठामे ॥ मोटे रथें
पण जरासंघ चडियो, आवी ढूकडो वाघेलें
पडिओ ॥२७॥ हवे जरासंघ जूज्या अजूब,

મોટા સંઘાતે માંડે છે ઝૂઝ ॥ મું[redacted]
ઝૂટાને ઠામ, મળિયાં દર[redacted]માંડ્યો સંગ્રા
મ ॥૨૭॥ સરણાઇ વાજે સિંધૂડે રાગે, શૂરા
ઝૂઝે રણ કાયર ભાગે ॥ હુઆ ટકુરા વીર
હાકો વાગી, ઝજે વીજળી તરવારો નાગી ॥
॥૨૮॥ જંડાજડ જડ્યા ભડ ભડ્યા ત્યામ, જંજૂરુ
છૂટે તડા તડ તેમ ॥ ઘુજે નાળો ફુડુ ફુડુ -
જોળે, ઘરહડે ઘરતિ ઘીંગા ઘમ રોળે ॥૨૯॥
જળિઆના ઘાવ ગતરમાં જૂડે, ત્યાંસાની
અણીએં અંગારા ઊડે ॥ રડવડે મસ્તક ને
ધ્યા અથડાએ. કાયર ઊભા કમ કમ થાય ॥
॥૩૦॥ રક્ત ધારા વહે ચડ ચડ થાય, જેચરીકે
રાં પતર ભરાયે ॥ ઝૂઝે રણ સૂરા રણ સા
મા જાય. જીવ મરીને વ્યંતર થાય ॥૩૧॥
કૃષ્ણ જરાસંધ ઝુધ્ય અપાર, કરતાં તે ચરશ

थोलो गयां जरा नव्जीतें कोऐ नहीं केडे
हारे, ओहवे ज्रासंघ मनमां विचारे॥७२॥
मारे हाथे छे ज्रानो दंड, शत्रु मूर्छानी वि
द्या अखंड॥ केशवना लशकर ऊपर फेरे, मू
र्छा मूकीने सघलाने घेरे॥७३॥ एहवुं वि
चारी ज्रा तिहां मूके, ज्हदव दल पडियुं को
ईन चुके॥ ज्ञान ओपाडी ज्ये संलाली, ओ
कण हाते न चाले ताली॥७४॥ केम ओ ज्जीता
शे ज्रासंघ राय, ज्दुपति रणमां दिलगीर
थाय॥ बावीशमा छे तीर्थंकर नेम, तेहने
पूछे कृष्णज्जी ओम॥७५॥ नेमज्जी लणे सु
णो कृष्ण ऊपाछे, ज्छे नागेंद्र नागलोक-
मांही॥ तेहने आराधो ध्यान ऊल्लासें, अ
ठुमनो तप करजो ओल्लासें॥७६॥ तेहनी पा
शे छे त्रेवीशमो पाश, नहोय तेहने कोईथी

આસ ॥ પ્રગટ થઈને પ્રસન્ન થાશે, તુમારા મ
નની ચિંત વીંથાશે ॥૩૭॥ પાર્શ્વ પૂજીને નમણ
નું પાણી, સુભટને છાંટજો હોશે ગુણજાણી
॥જશે જરાને મૂર્છા પણ મટશે, જગત માંહે
તીર્થંકર પ્રગટશે ॥૩૮॥ ત્રણ ઉપવાસ ત્રિકમ
જીએ કીધા, તૂઠા ઈંદ્ર શ્રી પાસજી દીધા ॥ પૂ
જીને નમણ છાંટે સુભટ, ઊઠી ઊભા થયા
લડવા ઝટપટ ॥૩૯॥ ફરી સંગ્રામ રણમાંહે કી
ધો, ભાગો જરાસંઘ ચપટીમાં લીધો ॥ જઙ્ગે
હાંક્યો જિમ ગેંડીથી દડિયો, હાર્યો થકો જઈ
હરેજ પડિયો ॥૪૦॥ જિત્યો રણ જાદવનો સા
થ, વાગે દંતાડ્યા છે વેરીને હાથ ॥ ધરતિને ઝા-
લે પૂગે જિમ સાદ, કાને કીધો તિહાં શંખનો -
નાદ ॥૪૧॥ મોહોટાનું જુઓ મહોટાનાં નામ, રા
જવા માટે સંખેશ્વર ગામ ॥ નવું વસાવી જેસા-

ડ્યા પાશ, હવે તે પૂરે સહુ કોની આશ ॥૪૨
॥પૂજ્યું છે સંખેશ્વરાનું નેહ, નામે તો ગામ શં
ખેશ્વર એહ ॥ સહુકો વખાણે તીરથ સાર, વ
રતાણી શાંતિ હુઆ જયકાર ॥૪૩॥ પ્રગટ પ
રમેશ્વર શંખેસર પૂજે, એહવો જગમાંહી દેવ
નહિં દૂજે ॥ જૂની ધરતી છે કીરતિ અપાર,
હું તો ન જાણું શાસ્ત્ર લગાર ॥૪૪॥ પૂછી પંડિ
તને કરજે નિરધાર, સાંભળતાં ભણતાં તર
શે સંસાર ॥ સંવત સત્તર ચોરાશી વરષે, મા
હા શુદ પાંચમ શુક્રવારે ॥૪૫॥ દીપ વિજય
ગુરુ ચરણ પસાયે, કીધો શલોકો મન ઉમા
યે ॥ ભગવંતના જે ગુણ ગાય, દીપ વિજય ક
હે મંગલ થાય ॥૪૬॥ ॥ ઇતિ શ્રી સંખે-
શ્વર પાર્શ્વનાથનો શલોકો સંપૂર્ણઃ ॥ ॥

અથ શ્રી નેમનાથજીનો શલોકો પ્રારંભ:

॥સરસતિ માતા હું તુમ પાય લાગું, દેવ-
ગુરૂ તણી આગના માગું॥ જિહ્વા અગ્રે તું બે
સજે આઈ, વાણી તણી તો કરજે સવાઈ॥૧
॥આઘો પાછો કોઈ અક્ષર થાવે, માફ કરજે
જે દોષ કોઈ નાવે॥ મગણ નગણને જગણ-
ના ઠાઠ. તે આદે દઈ ગણ છે આઠ॥૨॥ કી
યા સારાને કીયા ન જોઈ, નેતો ન જાણું પીંગ
ળ ભેદ॥ કવિજન આગલ મારી શી મતિ,
દોષ ટાલજે માતા સરસતી॥૩॥ નેમજી કેરો
કેહુ શલોકો. એક ચિત્તે દઈ સાંભળજો લો
કો॥ રાણી શિવાદેવી સમુદ્ર રાજા. તસ કુખે
આવ્યા કરવા દીવાજા॥૪॥ ગર્ભે કાર્તિક વદિ

ગરભેં રહ્યાં, નવમ સ વાડા આઠ દિન થયા
॥ પ્રભુ જનમ્યાની તારીખ જાણું, શ્રાવણ સુ
દિ પાંચમ ચિત્રા વખાણું ॥૫॥ જનમ્યા તણી
તો ભોજન વાળી, માતા પિતાને કીધાં વડભા
ગી ॥ તરિયાં તોરણ બાંધ્યાં છે બાર, ભરી મુ
ક્તાફળ વધાવે નાર ॥૬॥ અનુક્રમેં પ્રભુજી
મહોટેરા થાય, ક્રીડા કરવાને નેમજી જાય ॥
સરખે સરખા છે સંગાતે છોરા, લટકે બહુ મુ
લા કલંગી તોરા ॥૭॥ રમત કરતાં જાય છે જી
હાં, દીઠી આયુધ શાળા છે તીહાં ॥ નેમ પૂછે
છે સાંભળો ભ્રાત, આ તે શું છે? કહો તમે વાત
॥૮॥ ત્યારેં સરખા સહુ બોલ્યા છે વાણ, સાં
ભળો નેમજી ચતુર સુજાણ ॥ તમારા ભાઈ કૃ
ષ્ણજી કહિયેં, તેને બાંધવા આયુધ લહિયેં ॥
॥૯॥ શંખ ચક્ર ને ગદા એ નામ, જીને બાંધ

વા ઘાલે નહીં હામ ।। એવો ક્રોધે જીવ્ને બલિ-
યો થાય, આવ્યા યુદ્ધ તેણે જંઘાય ।।૧૦।।
નેમ કહે છે ઘાલું હું હામ, એમાં તારેશું મહો
ટું છે કામ ।। એવું કહીને શંખ લો[redacted] ત
ગાડી નાદ ક્રોધે તા ।।૧૧।। તે ટાણે ? થો મો
હોટો ડ[redacted] કલ્લો-
લ ।। [redacted] ઘો
ડાનો ભય છે લાગી ।।૧૨।। [redacted] યો
નવ લાગી વાર, તૂટ્યા નવસરા મોતીના હાર
।। ધરા ધ્રુજને મેઘ ગડગડીયો, મહોટી ઈમાર
તો તૂટીને પડિયો ।।૧૩।। સહુના કાળજ કંપવા
ને લાગ્યાં, સ્ત્રી પુરૂષ ભય છે લાગ્યાં ।। કૃષ્ણ જ
ળજળ કરે છે વાત, લાઠે શોધયો આતે ઊસા
ત ।।૧૪।। શંખનાદનો જીવ્ને નવ થાય, એહ-
વો જાણેયો ને કોણ કહેવાય ।। ડાઢો જબર

આ તે શું થયું, ત્યાંગ્યું નગર કે કોઈ ઉગરિયું
॥૧૫॥ તે ટાણે કૃષ્ણ ભાગ્યા રઘાઈ, એતો ન
મારો નેમજી લાગ્યા॥ કૃષ્ણ પૂછે નેમને વાત,
ત્યાંઈ શો કીધો આ તે ઉત્પાત ॥૧૬॥ નેમજી
કહે સાંભળો હરિ, એતો અમસ્તિ રમત કરી
॥ અતુલી બળ દીઠો નાનુડે વેષે, કૃષ્ણજી જા
ણે એ રાજને લેશે ॥૧૭॥ ત્યારે વિચાર્યું દેવ
મોરારી, એને પરણાવું સુંદર નારી ॥ ત્યારે જ
ળ એનું ઓછું થાય, તોતો આપણથી જા
હીં રહેવાય ॥૧૮॥ એવો વિચાર મનમાં આ
ણી, તેડ્યાં લક્ષ્મીજી આદે પટરાણી ॥ જળ
ક્રીડા કરવા તુમે જાવો, નેમને તમે વિવાહ મ
નાવો ॥૧૯॥ ચાલી પટરાણી સરવ સાજે, ચા
લી દેવરીયા નાવાને કાજે ॥ જળક્રીડા કરતાં
જોતી રૂકમણી, દેવરિયા પરણો છબીલી રા

ધી ॥૨૦॥ વાંઢા નરહિયે ઘર નગીના, લાવો
દેરાણી રંગના લીના ॥ નારી વિના તો દુઃખ છે
થોડું, કોણ રાજશે જાર ઊઘાડું ॥૨૧॥ પર-
ણ્યા વિના તો કેમજ ચાલે, કરો ૮ ટકોને ઘર
માં કોણ માલે ॥ ચૂલો ફૂંકશો પાણીને ગળશો,
વેલાં મોડાં તો ભોજન મળશો ॥૨૨॥ જારણે
જશો જટઉગી તાડું, જાવી અસુરાને કરશો
જ્વાળ ॥ ધોવાને જત્તી કોણજ કરશે, લીંપ્યા
વિનાતો ઊકેડા વળશે ॥૨૩॥ વાશણ ઊપરતો
નહીં આવે તેજ, કોણ [illegible] થશે તમારી શોક
॥ પ્રભાતે પૂજો જાજરે જાશો, દેવતા લેવા તો
સાંજરે જશો ॥૨૪॥ મનની વાતો તો કોણ
ને કહેશો [illegible] જાચીને ઓરતો થશે ॥
પરણ્યા [illegible] ને પાછા જશો, દેશ વિદેશો
વાતો જહુ થાશે ॥૨૫॥ [illegible] હોટાનાં છોરૂ નાનેથી

[redacted]

વરિયાં, માટે કહું-તો-માનો દેવરિયા ॥ ત્યારેં
સતલામાં બોલ્યાં ત્યાં વાણ, સાંભળો દેવરિ
યા ચતુર સુજાણ ॥૨૬॥ ભાભીનો ભરોંસો
નાશીને જશે, પરણ્યા વિના કોણ પોતાની થા
શે ॥ પહેરી ઓઢીને આગણેં ફરશે, જ જવા
નાં તે તમોને કરશે ॥૨૭॥ ઉંચાં મન તો ભા-
ભીકેરાં રહેશે, સુખ દુઃખની વાત કોણ આગ
ળ કહેશે ॥ માટે પરણોને પાતળીઆ રાણી,
હું તો નહિં આપું નાવાને પાણી ॥૨૮॥ વાંઢા
દેવરને વીશવાસેં રહિયેં, સગાં વાહાલામાં હ
લકાં થઇએ ॥ પરણ્યા વિના તો સુખ કેમ થા
શે, સગાને ઘેર ગાયા કોણ જશે ॥૨૯॥
ગણેશ વધાવા કોને મોકલશો, તમો જશો
તો શી રીતેં ભલશો ॥ દેરાણી કેરો પાડ જ-
ણીશું, છોરું થાશે તો ચિચાક માણીશું ॥૩૦॥

माटे हेचरिया हेराणी लावो, अम ऊपर नथी
तमासो हावो ।। त्यारें राधिका आ घेरां आवी,
जोव्या वचन तो मोढुं मलकावी ।।७१।। शी
शी वातोरे करोछो साजी, नारी परणवी रम
त नथी ।। कायर पुरुषनुं नथी अे काम, वाव
रवा जोईयें जलेरा हाम ।।७२।। आजर नपु
रने घणी जचमाला, अणवट विंछुआ घा
टें रूपाला ।। पग पानें जळ घुघरीओ जोई
अे. म्होटे शांकले घुघरा शोभे अे ।।७३।। सोना
चुडलो गुजरीना घाट, छल्ला अंगुठी आरी
सा ठाठ ।। चुचरी पोंहोंचीने वांक सोनेरी, चें
हन चूडीनी ल्यांत लालेरी ।।७४।। कल्ला शांक
ला ऊपर सिंह मोरा. मरकत जडे भूला नग
लालेरा ।। तुलशी पाटीयां ज्वाल जोईअे. का
ली ऊबीथी मनडुं मोहियें ।।७५।। कंठ लोरो

હિયેં ઘુઘરી ચાલી, મનડું લોભાય ઝુમણું લા
લી ॥ નવસરો હાર મોતીની માલા. કાને ટંડો-
ડા સોનેરી ગાલા ॥૭૬॥ મચકણિયાં ભેઠીયેં
મુખ્ય ભભનાં, ઝુંણાં મોતી પણ પાંણી તાભ
નાં ॥ નિલ વટ ટીલડી શોભે જકુ સારી, ઊપર
દામણી મૂલની ભારી ॥૭૭॥ ચીર ચુંદડી ઘર
ચોલાં સાડી. પીલી પટોલી મૂલની ભારી ॥
॥૭૮॥ જાંટ ચુંદડીઓ કસજી ભેઠીએં, દશરા
દીવાલી પેહરવા ભેઠીએં ॥ મોંઘા મૂલના કમ-
જા કહેવાય, એવડું તેમથી પૂરૂં કેમ થાય ॥
॥૭૯॥ માટે પરણ્યાની પાડે છે નાય, નારીનું પૂ
રૂં શી રીતેં થાય ॥ ત્યારે લક્ષમીએ જોયાં પ
ટરાણી, દીયરના મનની વાતો મેં જાણી ॥૮૦
॥ તમારા વચણ માથે રે ધરીશું, જેકનું પૂરૂં અ
મારે કરશું ॥ માટે નરણોને અનોપમ નારી.

[redacted]
નર નાર છે બને, એહનો પાડ થડશે તેહને ॥
માટે હૃદયેથી ફિકર ટાલો, કાકાજી કેરે ઘર અ
જવાળો ॥૭૧॥ એવું સાંભળી નેમ ત્યાં હસિ-
યા, ભાભીના બોલ હૃદયામાં વશિયા ॥ ત્યાં તો
કૃષ્ણને દીધી વધાઇ, નિશ્ચે પરણશે તમારો
ભાઇ ॥ ઉગ્રસેન રાજા ઘેર છે બેટી, નામે રા
જુલ ગુણની પેટી ॥૭૨॥ નેમજી કેરો વિવાહ
ત્યાં કીધો, શુભ લગનનો દિવસ લીધો ॥ મં
ડપમાં ઘાલ્યા કૃષ્ણજી રાય, નેમને નિત્ય ફૂલે
કાં થાય ॥૭૩॥ પીઠી ચોળે ને માનની ગાયે,
ધવલ મંગલ અતિ વરતાય ॥ તરિયાં તોરણ
બાંધ્યાં છે બહાર, મલી સોહાગણ નેમને ગા
ય ॥૭૪॥ જાય સજાઇ કરે ત્યાં સારી, હલજલ
કરે ત્યાં દેવ મોરારી ॥ વહુ વારે વાત કરેછે છાને,

नहिं रहि घेर लईशुं अने ॥४५॥ छपन करो
ड अहदवनो साथ, अेतो कृष्णने जलअन्द आ
[redacted] घोडले म्याना असवार, सुजपा-
ल फेरो जाये नहीं पार॥४६॥ गाडी वेल्योने
जगाजे जहु अेडी, म्याना गाडीअें अेनरथा
घोरी॥ [redacted] मु
गट हिरले जडिया॥४७॥ कडां पोंच्यीयो जा
ञुजंघ कशीया, शालो दुशालो ओढे छे रशि
या॥ छप्पन कोटी तो जरोजरीया अणुं, जीअ
अनैया कटला वजाणुं॥४८॥ अनडीयो शो
ले जाणुड चशें, विवेकें मोती परोवे केशें॥शो
ल शणगार धरे छे अंगें, लटके अलबेली या
ले उमंगे॥४९॥ लीलावट टीली दामणी च
लके, जेम वीजली वादलें सलके॥ चंद्रवदनी
मृगा अे नेणी, सिंह लंकी जेहनी नाग सवेणी

॥૫૦॥ રથમાં બેસીને બાળક ઘઘરાવે, બીજા
પોતાનું ચિર સમરાવે॥ એમ અનુક્રમે નાચ્યા
છે ઝાઝા, ગાય ગીતને થાય છે રાજા॥૫૧॥
કોઈ કહે ધન્ય રાજુલ અવતાર, નેમ સરીખો
પામી ભરતાર॥ કોઈ કહે પુણ્ય નેમનું ભારી,
તેથકી મળિયાં રાજુલ નારી॥૫૨॥ એમ અ
ન્યોન્ય વાદ વદે છે, મહોડાં મલકાવી વાતો કરે
છે॥ કોઈ કહે અમે જઈશું વેહેલી, બલદને
ઘીતો પાઈશું પહેલી॥૫૩॥ કોઈ કહે અમા-
રા બળદ છે ભારી, પહોંચી ન શકે દેવ મોરારી
॥ એવી વાતોના ગપોડા થાસે, પોતે પોતાના
મગનમાં મહાલે॥૫૪॥ બોહોંતેર કળાને બુ
દ્ધિ વિશાળ, નેમજી નાહીને પહેરે શણગાર॥
પહેરી પીતાંબર ઝરકશી જામા, પાસે ઊભા છે
નેમના મામા॥૫૫॥ માથે મુગટ ને હીરલે જ

ડિયો, જડ્યુ મૂલોછે કસબીનો ઘડિયો ॥ લાશે
કુંડલ જડ્યુ મૂલાં મોતી, શહેરની નારી નેમને
ભેટી ॥૫૬॥ કંઠ નવસરો મોતીનો હાર, જાં
ઘ્યા જાનુજંઘ નવલાગો વાર ॥ હશે આંગ-
ળિયેં વેઢને વિંટી, જાણી દીસેછે સોનેરી વીંટી
॥૫૭॥ હીરા જડ્યુ જડિયા પાણીના તાજ, કડાં
શાંકળાં પહેરે વરરાજ ॥ મોતીનો તોરો મુગટ
માં ઢળકે, જડ્યુ તેજેથી કલંગી ચળકે ॥૫૮॥
રાધાયેં આવીને આંજણી આંજી, જડ્યુ ડાહી
છે નવજાય ગાજી ॥ કુમકુમનું ટીલું કીધું છે
લાલેં, ટપકું કસ્તૂરી કેરૂં છે ગાલે ॥૫૯॥ પાન
સોપારી શ્રીફળ જોડે, ભરી પસને ચડિયો વર
ઘોડે ॥ ચડી વરઘોડે ચકુટામાં આવે, નગરની
નારી મોતીયેં વધાવે ॥૬૦॥ વાજાં વાગેને ના
ટારંભ થાય, નેમ વિવેકી તોરણ જાય ॥ ધોંસ

લ મુશાલને રથઠીયો લાવ્યાં, પોંજિયા કારણ સા
સુજ આવ્યાં ॥ ૬૧ ॥ દેવ વિમાને જોવેછે ચડી,
નેમ નહિં પરણી જશે આ ઘડી ॥ એવામાં કી
ધો પશુએ પોકાર, સાંભલો અરજ નેમ દયા
લ ॥ ૬૨ ॥ તમે પરણશો ચતુર સુજાણ, પર-
ભાતે જશે પશુનાં પ્રાણ ॥ માટે દયાલુ દયા મ
નમાં ધાજો, આજ અમોને જીવતાં રાજો ॥ ૬૩
॥ એવો પશુઓનો સુણી પોકાર, છોડાવ્યાં પ
શુઓ નેમ દયાલ ॥ પાછા તો ફરિયા પરણ્યા
જ નહીં, કુંવારી કન્યા રાજુલ રહી ॥ ૬૪ ॥ રાજુ
લ કહેછે ન સિધ્યાં કાજ, દુશ્મન થયાછે પશુ-
ડાં આજ ॥ સાંભલો સર્વ રાજુલ કહેછે, હરણી
ને તિહાં ઓલંભો દેછે ॥ ૬૫ ॥ ચંદ્રમાને તે લં
છન ઠેરાવ્યો, સીતાનું તેનો હરણ કરાવ્યું ॥ મ
હારી વેલાનો ક્યાં થકી લાગી, નજર આગલથી

મને (લાગી ॥૬૬॥ કરે વિલાપ રાજુલ રાણી, કર્મની ગતિ મેં તો ન જાણી ॥ આઠ ભવની પ્રીતિને ઠેલી, નવમે ભવ કુંવારી મેલી ॥ ॥૬૭॥ એવું નવ કરિયે નેમ નગીના, જાણું છું મન રંગના લીના ॥ તમારા ભાઈયે રણમાં રઝલાવી, તે તો નારી ઠેકાણે નાવી ॥૬૮॥ તમો કુલતણો રાજો છો ઘારો, આ ફેરે આવ્યો તમારો વારો ॥ વરઘોડે ચડી મોટો જશ લીધો, પાછાં વલીને ફજેતો કીધો ॥ આજો અંજવી પીઠી ચોલાવી, વરઘોડે ચડતા શરમ કેમ નાવી ॥૬૯॥ મહોટે ઊપાડે જાન જનવી, લાલીઓ પાસેં ગાણા ગવરાવી ॥ એવા ઠાઠથી સર્વેને લાવ્યા, સ્ત્રી પુરૂષને લલા લભાવ્યા ॥૭૦॥ ચાનક લાગે તો પાછેરા ફરજો, શુભકારજ એ મારૈ રે કરજો ॥ પાછા નવલિયા એકજ ધ્યાન,

દયા માંડ્યું તેહાં વરસીલ દાન ગાજીસ દાન દ
ઈને વિવાહ કીધો, શ્રાવણ સુદિ છઠનું મુહૂ
રત લીધો ॥ દીક્ષા લીધી ત્યાં ન લાગી વાર,
સાથે મુનિવર ૨ ક હજાર ॥ ૭૨ ॥ ગિરનારે જ
ઈને ડરલ કીધું, પંચાવનમે દિન કેવલ લીધું
॥ પામ્યાં વધાઇ રાજુલ રાણી, પીયુ ન રહ્યા
વાંગજુ પાણી ॥ ૭૩ ॥ નેમને જઈ ચરણે લાગી,
પીઉજી પાસેં મોલ ત્યાં માગી ॥ આપો કેવલ
તમારી કહાવું, શુકન જોવાને હું નહીં જાવું ॥
॥ ૭૪ ॥ દીક્ષા લઈને કારજ કીધું, ઝટપટ પોતેં
કેવલ લીધું ॥ મળ્યું અજંડ જોવાતણ રાજ, ગ
યાં શિવ સુંદરી જોવાને કાજ ॥ ૭૫ ॥ શુદિની -
આઠમ આશાઢ ધારી, નેમજી વરિયા શિવ વ
ધૂ નારી ॥ નેમ રાજુલની અખંડ ગતિ, ચરણ
વ કેમ થાયે મારી જ યતી ॥ ૭૬ ॥ જ્યારથી કહું

बुध्धि प्रमाणे, जेहुना सुज ते केवली जाणे
॥ गाशे भणशे ने जे कोई सांभलशे, तेना
मनोरथ पूरा ए करशे ॥७७॥ सिद्धनुं ध्यान
रुदे जे धरशे, ते तो शिववधू निश्चय वरशे ॥ सं
वत् ओगणीशे श्रावण मास, वदनी पांच
मनो दिवस जास ॥७८॥ वार शुक्रने चो घ
डीओ सारि, प्रसन्न थयुं मनडुं मारि ॥ गाम न
गागडना राजा रामसिंघ, कीधो रासोडो म
नने उछरंग ॥७९॥ महाजनना भावथकी
में कीधो, वांची रासोडो महोटो जश लीधो
॥ देश गुजरात रेवाशी जाणो, विशा श्रीमा
ली नात प्रमाणो ॥८०॥ प्रभुनी कृपाथी नव
निधि थाय, जेहु कर जोडी सुरसशी गाय
॥ नामे देवचंद पण सुरशशी कहीयें, जे
हुनो अर्थ एकज लहीये ॥८१॥ देव सूरज

चंद्रज छे शशी, विशेषें वाणी हृदियामां व
सी ॥८२॥ ॥इति श्री नेमनाथनो शलोको
संपूर्णः ॥

अथ श्री विमल मेतानो
शलोको प्रारंभः

॥ सरसति समरुं बे कर जोडी, वंदु पर
डाणो गिरनार गोडी॥ जगियें शेत्रुंजे शंखेश्व
र होडी, कवितानें कुशल कल्याण कोडी॥१॥
मरुधर मांहें तो तीरथ जाजां, आबु नवाकी
कोटनो राजा॥ गाम गढने देउल दरवाजा,
चौमुख चंपाने ऊपर छाजा॥२॥ अचल अ
चारज धरम घोष सूरि, जेम कीधी पण जा
णे अधूरी॥ देउल तिण डूंगर दीसे नजूरी,

ધ્યાને બેઠા ત્યાં પદ્માસન પૂરી ॥૭॥ સુપન
માં કહે ચક્કેસરી માત, ઢીલ મકરજ્યે તિહાં
કણે જાતાં ॥ પોરવાલ પાટણ વિમલ વિખ્યાતા,
હોશે છત્રપતિ સબલો જી દાતા ॥૮॥ અણહિ
લપુર પાટણે આચારજ આવે, શ્રાવક સોના
ને ફૂલે વધાવે ॥ ગુંહલી કરીને ગુણ ગીત ગાન
વે. ગુરૂજી વિમલને વેગેં બોલાવે ॥૯॥ જ્ઞાન
નડીઓ બાલક જીહંતો આયો, શ્રી પૂજ્ય શ્રા
વક આગેં બોલાયો ॥ જાણે શાર્દૂલ સિંહણી જ
યેં જાયો. વલતો વિમલને વાતેં લગાયો ॥૧૦॥
બીજું તીરથ આબુ સુણાયે. જિનાલય વિના
જાત્ર કુણ જાયે ॥ પોરવાડ પાંજે કહુને કહેવા
ય, જીવે છેણ ઠામે દેવલ ન થાય ॥૧૧॥ લજ
મી પામું તો પ્રાસાદ કરાવું, સોના રૂપાના જિં
બ ભરાવું ॥ કાગલ મતાગલ લખીને લીધો.

चलतो श्रीपूज्यें विहार कीधो ॥८॥ विमलने-
पूछे करजोडी माता, आपण गुरुजीने छे सु
ख साता ॥ साधें मुक्कने लाजी एम लीधो-
हेवल कराचा जोलमें दीधो ॥९॥ मत् करीने
माता विचारे- पृथवीनो पति परधान सारे ॥
रहियें तो राजा विमलने मारे, एम जाणीने ग
णीया जग्यारा ॥१०॥ जरखु घर मूकी जाइये
र जाय, मजुरी करतां तो मनमां शेकाय ॥प
हेरे ओढेने पेट लराय, विमल मामा घेर म
होटो एम थाय ॥११॥ तेणे समे शेठ पाटण
नो जाणे, बेटी परणावी जोइयें छेण टाणे ॥
पूछे परगाम ठाम ठेकाणो- एचो सुंदर वर
किहांथी आणो ॥१२॥ सजला शेहरना शेठ
नो जाइ, जत्रीश लक्षणी बुध्धिवंती बाइ ॥
सजलो वर जोइयें करवा सगाइ, पंडितने पू

छे ि[redacted]नी रेजा देजी अ
नुसारे, अेहनो वर जांघे पादशाह जारे ।। ओ
हयो वेढालो वाणीया मांहीं, कुण आणे हो
जार पादसाहि ।।१४।। विमल मामाने मल
वा गयो वाली, अे जांघे पादसाह पण आ
ल छे जाली ।। शेठनी बेटी सजली छे वाली,
अे नेर्ठये कन्या विमलने आली ।।१५।। जा
र्ठनो लार्ठ कडोने मामो, साथे सगार्ठ करवा
ने साहमो ।। विमलने पोहोता यारेही भाया-
मा नणे माहार नेहणायत आया ।।१६।।
जत मतांगल माहारोञ्ज होसी, विमल देशो
ने दूधे पग धोशे ।। जे कर नेडीने जोलियो
नेसी, पाटणथी आव्या पूरण दासी ।।१७।।
जत पतरनी वात न कार्ठे, विमल लावो नुं
वाटां वधार्ठे ।। कडो मामोने कन्यानो लार्ठ,

भेनो आव्या छे करवा सगाई छे ॥१८॥ किमहीं
केता किमहीं कहेवाय, महारे पानेतो चूनोन
देवाय ॥ पुण्य अंकूरो आगले जणाय, अक्षा
र अचलो ते सचलो केम थाय ॥१९॥ भेतर
वा वाडे विमलनी माता, माकुण ढील नकरे
तिहां जता ॥ मामा शुं मलिया पूछे सुजशा
ता, विमलने हाथे शुं घडियो विधाता ॥२०॥
मामा साहकर लाणेज लावे, आयो छे एने
चवडे छेडुं चढावे ॥ साथे शालोने शुकन
विचारे, विमल जायशे पादशाह जारा॥२१
॥पगेलागीने नालेर दीधुं, रूपयो आपीने
तिलकज कीधुं ॥ सगा जमाडी अकुंश लीधो,
पाटण सुधी पण पहोंच्याड्यो सीधो ॥२२॥
भातोने [redacted] ठ
आव्याता साहमा ॥ तेतो माहरा घरमां न

समावो, माने बेटे जे न्हां कमावो ॥२३॥ आ
लगो आसरो आंज लराये, विमल वाछर-
डां चारवा न्नये ॥ अंजाई माता परगट थाय,
विमलने घर सरनो देखाय ॥२४॥ जिहुं घडी
पुडें निधान पायो, घरे माताने पूछण आयो
॥लहेर गंभीर वडाणि मारे, तेनो बेटो डिम-
वाछडां चारे ॥२५॥ ताहरे मातायें अेक दृष्टां
त दीधुं, भीले लजे सरी कुण काम कीधुं ॥लज
मी पाजें नर शोभा न पामे, आपणने अल
गा कीधा हो मामे ॥२६॥ विमलें माताने रूपै
या दीधा, वेहलने जलद वेहयाता लीधा ॥
मामाशुं मोहोटा न्हाहार कीधा, पाटणना घ
र समराये सिध्यां ॥२७॥ विमल कुण हटडी-
जेडो कमावे, राहुवणो तिहां रमवाने आवे ॥
तेन्ने माडेने चोट न थाय, राना रजपूता जी-

પર રીશાય ॥૨૮॥ ગ્રામને ગરાસેં નરાજું કે
ણે, જીયે જપ હોને જેશી રહો જૂણે ॥ આપ
ઊડીઓ દાજી જટ ઘૂણે, રાજાહી પૂછ્યો વિ
મલ શિર ઘૂણે ॥૨૯॥ શાહના ગુણતો સજ-
લો જાણીયા, જાણ કુજાણ આગેં આણીયા
॥ વિમલ કહે અમે વાણીયા, ઘેંસ છાસના-
જાંઘ્યા પ્રાણીયા ॥૩૦॥ ઊલે આકારે વલોણું
તાણે, મથણ ઘુમડે માથું ડોલાવે ॥ તેહની
ઘડી માંહે જેહનો શર જાય. પ્રધાન પુરૂષ
તેહ તેનો કહેવાય ॥૩૧॥ ચાકરતો તેણી ઘ-
ડીયેં ગુજરી જાણે, સામા સામી વલોણું તા
ણે ॥ વિમલ શર નાજે કુજાણ સાહી, જાણ નિ
કલ્યો જેકુ ઘડી માંહિ ॥૩૨॥ ઠાકર પૂછે કુણ
કિહાંથી આયો, રાજારો સેવક લેહરરો જા-
યો ॥ લીમેં લાઠની પેરેં જોલાવ્યો, ડૂડો રજપૂ

तें विमल वधायो ॥३३॥ राजायें तेजाग सरपा
व दीधो, विमलने वडो परधान कीधो ॥ शोहेर
मां शाजला शो लाग लीधो, अधिक आडंब
रे विवाह कीधो ॥३४॥ राजा रलियात परजा
सहु राजी, विमल वधतां गलिया सहु पाजी ॥
माणे करियाणें वेहेलने वाजी, सांतशें सांढो
सोनानी ताजी ॥३५॥ विमलने वजतें दुशमन
जगे, जई राजाने काने ते लागे ॥ जणिये दी
पणीयें वात विचारी, विमल होशेजी अण छ
अधारी ॥३६॥ केणे उपाये मेंतो न मराय, अ
हना सर आगें आपण हराय ॥ तीरें तरवारे
लोहनी धारे, जेणे वातें न मरे जीन विचारे ॥
॥३७॥ दातण करीनें दरबारें आवे, महाराजा
आहीं वाघण छोडावे ॥ वाघण जशे ने तखा
लजाशे, आपणुं राज निष्कंटक थाशे ॥३८॥

દુશમને કહ્યો તે રાજાયેં કીધો, જીભ જડકાયો
જ્યું મદ પીધો ॥ વિમલને હુકમ વાઘણનો દી
ધો, શાહે સદ્ગુરૂનો નામ તિહાં લીધો ॥૭૯॥
ચઉદ પૂરવનો સાર નવકાર, વિમલે તિહાં ગ-
ણિયો ત્રણ વાર ॥ જેર જનાવર ન કરે લગાર,
વાઘણને જાલી જાણે મંજાર ॥૮૦॥ કાને જાલી
ને રજપૂતા માંહિ, ઊભો રાજાને આગલેં જઈ
॥ રાહુવણો નાઠો વાઘણ છોડી, દુશમનને જા
વા વાઘણ દોડી ॥૮૧॥ જીભ લાગ્યો ત્યાં આ
પણગારે, વિમલ વિરમેલો સઘલાને મારે॥ તે
ણે ઘડિયેં સામી ધર્મ સંભારે, કૂડા માણસને -
રોડે રેકરે ॥૮૨॥ રાજાની રીત પરધાન સારે,
થોડા દિન દિવસ છે હવે તારે ॥ મેલીને જે આ
વો મુજને ડણ મારે, પાધરવટ આવો દેજી-
જે હુણ હારે ॥૮૩॥ ચંદા ઊતરી સજલી થાય,

વાઘણ વિમલના વેરીને જાય॥ મૂછ મરડે મે
તો રીસાય, તુકારો દઈ ઘર સામો જાય॥૪૪॥
ચકુટા ચોપટનો રમણ હારે, કહેતો જતું મ
ને કોહી ન મારે॥ મોહે માગ્યાં પાસા ઢલીયા પો
બારે, સાઢા આઠને અઢી સંભારે॥૪૫॥ જત
રીસી બાંધી શુકન લીધો, ઘરે માતાશું મતો
ઠેમ કીધો॥ આપણને રાજાયે ઊત્તર દીધો, પા
ટણમાં ન ઘટે પાણી હવે પીધો॥૪૬॥ આજ-
ગયો હું દરબાર માંહે, રાજા કહે વિમલ વાઘ-
ણ સાહે॥ નવહજાર સમરી કાનડે જાળી, લઈ જ
ઈ રાજા આગળ મેલી॥૪૭॥ રાયણ માંહે તો
રંગ ઢોલ ઘાલે, જીભે બાઘડી વાઘણ કુણ ઝા
લે॥ હું તો એમજ મેલીને આયો, આપણ ઊપ
ર રાજા રીસાયો॥૪૮॥ માતા વિમલને બોલે
બેશાડે, ઊચારણા લઈ લૂણ ઊતારે॥ સહુકે જા

ओरे बेटा कुंवारे, तुं कुशलें खेमें आयो घर
म्हारे ॥ ४९ ॥ विमल वेढालो लटकालो लाडो,
केहर केशरीयो घाहरनो घोडो ॥ चाकर तेडोने
पाटण छांडो, हवे कुंण जावे आपणने आ
डो ॥ ५० ॥ तिण घडियें गाडे भार घलावे, सा
तशें सोनानी शांढो चलावे ॥ पांचशें चाकर ज
गतरिया साथें, मेनो पण बेठो ऐरावण हा
थी ॥ ५१ ॥ चाल्यो छत्रपति जालूर मांहे, पा
यें लागीनें एम कह्यो शाहे ॥ एवो परधान न
पाटणथी जाये, लीमनुं लखुं कहीयन थाय ॥
॥ ५२ ॥ बेटानी कीर्ति सांभली माता, पाम्या -
परम सुख संतोष शाता ॥ अण हलीयुं भूख्युं
टली अशाता, चोखा शुकन थयां छोडीनें जा
तां ॥ ५३ ॥ गायो गाडुं ने घोडाने हाथी, कन्या
कुंवारी सात आठ साथि ॥ ५४ ॥ हवो रूपडियो -

જોલે જાંહે પૂરી, મૃગ માળા તો ઊગમતે સૂરિ
॥૫૪॥ શુકન જોઈને સાચે [redacted] ગ દીધો, લી
મની સીમે પાણી ન પીધો ॥ ત્રીજે દિને ગઢ તા
રંગો લીધો, હડોલ પોસીને પોતાનો કીધો ॥
॥૫૫॥ ઠેઠરિયો આપ આવીને મળિયો, વધાર
રી દીધો દાંતે પાતળીયો ॥ વરુના ગઢવાળો ન
જળિયો જલત્મળિયો, કીરાડ કરડોને દાહાડો
પણ જળિયો ॥૫૬॥ જીત્ય નગરમાં વાત સં
ભળાણી, પાવાગઢને પંથે રોકાણો પાણી ॥ વિ
મળનો વધતો પરતાપ જાણી, આછા ઊંજરા
વ મળિયા સૌ આણી ॥૫૭॥ આદર દઈને વિ
મળ વેઢાળો, વારે વિસળદે ભૂપત લીન માળો
॥ડાહ્યો ડુંગરશી ફાફા નડદવાળો, એટલા શુ
મળિયો અલ્મેરવાળો ॥૫૮॥ સોરઠ ગુજરાત
દખણની ભૂમિ, માળવ મરહટ્ઠ પૂરવિયા રૂમી

એટલાતો વાટે આવિને ત્યાંસિયા, પછી બીજા
હી રાજન મલિયા ॥५७॥ પાટણ છોડીને કુ
આ પ્રસિધ્ધાં, સાતસેં ગામ ગઢીઆરા લીધા॥
મોહોટા મહીપતિ ચાકર કીધા, ડેરા ચંન્દ્રાવે આ
વીને દીધા ॥६०॥ પોલ લાંગીને પરાક્રમ કી
ધો, ત્યાંતા ભૂમિયેં વનવાસ લીધો॥ વિમલેં વ
સહીનો મુહૂર્ત કીધો, નેજ્ઞ રોપીને નિશાણ-
દીધો ॥६१॥ ચોધરી ચોવટીયા પ્રોહિત પટવા
રી, વિમલને મલિયા સાંઠા સે ત્યારી॥ ગામગ
ઢને ઘરતી તમારી, સાહેબને હાથે શરમ અ
મારી ॥६२॥ સામા આવ્યા તેને સરપાવ દીધા,
નગરના લોક નીહાલ કીધા॥ સકુકો આપણા
પાદરમાં આવે, ચોગણું રૂપ ચઢિયો ચંદ્રાવે
॥६३॥ ઘરગઢ કોટ સબલા કરાવે, ઘણા ગરા
શિયા મલવાને આવે॥ ભલમ ભેરાવર વાણિ

थो थापे, ठाकुर राजेने देशपण [redacted]। ६४ ॥
मेताने मुजरे महीपति जव, साह सरपाव स
जरा पहेरावे ॥ घोडा हाथी ने गढ गाम दीधा,
राज्यी सघला रलियात कीधा ॥ ६५ ॥ विमल
मनमांहे वात विचारे, सजल छत्रपति ठाकुर
महारे ॥ करे समर्थ कटक सारे, एकवार जांघु
बादशाह जारे ॥ ६६ ॥ तंबू ताणीने तैयार की
धा, शूर वीर ते संघातें लीधा ॥ कुतल करीने
ठाकुर जगतरिया, वांका वेढाला पूरा पाखरी
या ॥ ६७ ॥ नाल नेजाने नीशाण चाल्या, हाथी
ने हलके हाले महाराज्या ॥ घोडानी गिरदें आ-
काश छायो, वाणीया रूपें वसुदेव आयो ॥
॥ ६८ ॥ दरीयो थर हरीयो धरती धुजावे, जा
णे छोटो शो चक्रवर्ति आवे ॥ पोतें पालजी पा
दशाह दावे, कटकोनां काम ठाकुर चलावे ॥ ६९ ॥

એમ કરતાં સિંધુ દેશમાં આયો, પેહેલો નગર
ઠઠ્ઠો દલાવ્યો ।। પડ્યો પિડીઆ ઉપર ભઠે, જા
પડો ઘાલ્યો જંદીજાના માંહિ ।।૭૦।। ઉણ દાહા
ડે રજ ઘિડો આરંભ કીધો, ભલ ભલ વન ભણી
દુઃખ દીધો ।।પહેલો પિડીઓ પિંજર ઘાલે, પ
છી જીભને બંધન ચાલે ।।૭૧।। આણ વરતા
વી આગેં પગ દીધો, કેટલે એક દાહાડે કાબુલ
લીધો ।। મેહેતેં મુલતાન પહોતાનો કીધો, કટકે
અટકાનો ભઠે બલ પીધો ।।૭૨।। લાહોર ખુરા
સાણ બંધાર બંગાલો, બલખ બુખારો પગણ
ચાલો ।। તારા તંબોલને છેશણ પુરચાલો, સૂર
ચંદ સૂધી ચઢીયો વેઢાલો ।।૭૩।। આગેંતો સા
હામો સમુદ્ર આયો, ભમણે પાસે તો ભર ચલા
યો ।। દેશ સઘલા શરણ કીધા, જારે પાદશાહ
બાંધીને લીધા ।।૭૪।। ગામને ગઢે થાણાં બે

सारे, [redacted] रे ।। वा
टे वेढालो लाएला शालो, वडा वागोयो छेड
र [redacted] रजा छत्र धरावे, प
ए शाह वडो विमल कहावे ।। देश केतीने ग-
न वश्यो, जारे पादशाह जांचीने लायो ।।७६
।। [redacted] वा पाटए [redacted] आ
वीने सामैयो कीधो ।। रंग रलीयाने तोरण
तरीयां, भाताने भेंतो मनसुधे मलीयां ।।७७
।। हरज तो हेला हैयडे न मावे, ऊगीने ऊग्यो
साहेज चंदरावे ।। राज्य पालेन दुशमन टा
ले, बालपणे दीधा बोल संभारे ।।७८।। गुरे
कह्युं तो प्रासाद करावे, ऊण रातें कही अजाव
आवे ।। जेटो दीयुं के देवल करावी, म्हारे तो
अेठ्यें प्रतिमा भरावी ।।७९।। जाटला हेठ म
णीहा जाण, सोनु रूपूने आरस पाण ।।

ઘુંઘુઆ માંડી ઘાતુ કરાવે, આરસ આઢ ઊપર
ચઢાવે ॥૮૦॥ એતો ગઢ ગાઢે ગાડાં ન ચઢા
ય, રૂપાજરોજર પાષાણ થાય ॥ સાંભળીને
શાહ જોવાને જાય, સાથે આવું કહે રાણી રી
સાય ॥૮૧॥ જાણે જ કહે મનાવી હાલો, હ
વડાં કાંઈ ઇજાડો ડુંગર હાલો ॥ દેવળ થાય તે
ડું વહુ સારુ, જાન કાંઈ ફોકટ ફેરો ઘો ફાસું
॥૮૨॥ નણદલો આવી મામીને પાસે, હવ-
ણાં કાંઈ જટકો લાગે છે ભલો ॥ ઠમકે કહેશો
[illegible] મળ વધાવો ॥ ઉછાળ થાયે ને ગુરુ લઇ હા
લો ॥૮૩॥ મામીતો માંડે ઝગડો છેમ જાજે,
સાથે હું આવું તારે તુ સાજે ॥ સમજ્યા સમજ્યા
હવે વાત સહુ જાણી, જોળ પરણીને થાણો એ ટ
રાણી ॥૮૪॥ રાણ [illegible] હુકારી છત્ર ધરાવી. હ
ટ વાણીયાની જેટી ઘેર જણાવી ॥ મોઢે ન ક

હો પણ મનમાંહે ત્યાંણી, સાત આઠ જેતી સજ લા
ની આણી ॥૮૫॥ ત્યાણે જી કહે મામાને ભાછે, જમે
નહો રાણ। સજલી રીશાઠે ॥ ઇણ હીર જડાવની પા
લજી દીધી, શાહે શેઠાણી સંઘાતે લીધી ॥૮૬॥ જ
દીજાને જ જાદશાહની બીબી, [illegible] હાથ
માં દીડી ॥ બેમલને આવી અંરે ડા દેજાડે, શા
હ એહવા અજમેર પાડે ॥૮૭॥ હુકમ હુઓ દેઓ જ
દીજાનાં છોડી, જાદશાહ પેરાવે જહુ સારી સા
ડી ॥ ગઢ ગામ ગરાસ થોડા સા દીધા, શાહે છત્ર
પતિ ચાકર કીધા ॥૮૮॥ ઇમ કરતાં આજુ ઊપર
જાય, જાગે ગઢ દેજી ખુશીયાલ થાય ॥ ડુંગર-
સાતપુડો સજલો દેજે, એ આગલ જીજ્ઞ લાજર
શોલેજે ॥૮૯॥ આઉ કોટનો રાજ દેજાડો, અનમી
આજે અણીસીરોહીવાળો ॥ પૂરો પાજરીઓ પહાડ
કાળો, ચાંપલેલીનો છેલ છોગાળો ॥૯૦॥ પા-

ननुं जीडुं पासे मेलीजे, पूरे नाणो नो पल्ले घालीजे
॥२०॥ दुआ मागीने हणोल कीजे, ए ढ अहीआने अ
जरामर कीजे ॥२१॥ विमल चंद्र आलो सजल हुओ,
घण हर्ष माने देहरानो हुओ ॥ शाह आगल वात
विचारी, देहरानी लीधी सीरोही सारी ॥२२॥ पांचे
सें घोडाने पंचोतेर हाथी, जे साढो भरी सोनानी ज-
साथी ॥ भेट लईने आगे जे आयो, ईंड सुठामे पा-
यो रोपायो ॥२३॥ आप अशाचार होठे जेचाने ज-
य. लिमणे काने जनावर गाय ॥ एणे ठामे आ-
ज रंग रोपाय, कामने नामे अजरामर थाय ॥२४
॥ रेवत राजे जईने वागे, हाथ जोडीने कुंकम मा-
गे ॥ समी धरतीने साल नहीं आगे, हलवाडे दव-
लडरवाने मागे ॥२५॥ गवरी पुत्रनो आदेश ली-
धो. नव मण नैवेद्यने जवराव्यो सीधो ॥ शाहें
हाथशुं कुंकुम दीधो, रंग रोपीने मुहूरत कीधो ॥

॥९६॥ देव नमीयोने देवल थाय, लाखो गमे ति-
हां लोक कमाय॥ विमल विशेषें जोवाने जाय, गज
रथ देखीने गरवें भराय॥९७॥ शाहे सीलाट वधा
व्या जेरे, मांखणनी पेरे पाखाण कोरे॥ सोना रू
पाना सरपाव दीधा, आबु उपरे तो एकाम की
धां॥९८॥ थांभलो कुंभीने जडीयां जाली, तिन तो
रणने उपर अटाली॥ पोल पताका चोकी चोसा
ली, नाहनी पूतली नाटारंभ वाली॥९९॥ परिकर
पंचासण गंभारे जोरे, मूल मंडपें जगमग जोरे॥
नरवर गजरथने कीयेक कोरे, मनना मनोरथ ए
णीपरें पूरे॥१००॥ काम कोडीगमे केटलुं वखाणुं,
शलोका माहें संखेप कयो जाणुं॥ विमले विशेषें ज
स्युं जे नाणुं, तीजुं ही तीरथ थयुं छे ठकाणुं॥१०१
॥ देवल नीपन प्रतिमा भरावी, प्रतिष्ठा पूज्यने हा
थें करावी॥ छेडु चडावी उजमणो कीधो, विमलें

तजमीनो लाहो अेम लीघो ॥१०२॥ लाणे अनेग
ढ जाजु लावे, आप चढीने चंदरावे आवे ॥ तिन
हां पण देवल नवोनीपावे, नेमनाथनुं जिंज भ
रावे ॥१०३॥ अंजाजीना तो प्रासाद कीघां, जीन्न
ने जलि जाकुल दीघा ॥ मनना मनोरथ सघला
अफल कीघा, जारे जादशाह जीरद लीघां ॥१०४॥
पाटण छोडीने चंदरावे आवे, जाण पामीने छत्र
घरावे ॥ पादशाह जांघीने डंडलराये, जाजु ऊप
रे देवल कराव्या ॥१०५॥ पोरवाड प्र[illegible]
रे, नाणुं जरचेने नातवघारे ॥ पंचायण सिंह जां
ध्या पादशाह जारे, अेक सुपुत आजो कुलतार ॥१०६
कहेशे वाणायो कांई व जाणे, जाण पामीने जरची
यो नाणो ॥ अेहवो कुण कुआरो वन राणो, त्रीन्ने
तीरथ करे कमाणो ॥१०७॥ कोई कहेशे कवितायें का
यो, शूरवीरने सजल सायो ॥ विमल वेढीयो तन

कहीयो आछो, कटकीने कामे नलागे पाछो ॥१०८
चढीयो टलीयोने संग्राम कीधो, जीनेशास्त्रें सं
जंघ प्रसिद्धो ॥ जुनी वात् जति नवजाणे,
संजंघ संक्षेपें थोडोसो आणे ॥१०९॥ ओक सु
पु॰ लोहनो ज्यो, विमलशास्त्रमां ओक संधाय
॥ मनना मनोरथ सघला ते सिध्धा, जार पा
छ्छाठेनां बिरिदतो लीधा ॥११०॥ जीनुं परधान
जाण विधानु, आप्युं अंजाये सतर थानुं ॥ पं
च गाविसगे वहेने तुमार, वाघण मारीने पर
ताप सारे ॥१११॥ ध्री अठ्याशी संमय दीपायो,
विमले आबुनो तिरथ उपायो ॥ किधी थापनाधं
र्भघोष सूरे, आवे संपतिहा जकुल नूरे ॥११२॥ शा
ओपे वनराठे भार अढ २, आंबा चांपानो नव
हुंपार ॥ आबु नदीठो तेहनो अवतार, निःफल
एने ते निरधार ॥११३॥ गनपति घोडाश्युं विम-

લશાહ ઘોડે, ઓપે અદ્ભુત રૂપ સજોડે ॥ ફૂલ કે
તકી આબુગઢ માંહે, પરિમલ ફેરને સીરોહી જાય
॥૧૧૪॥ ભૂત નંદને મુનિગણ ઈંદુ, જેષ્ટ સુદિ આ
ઠમ વાર દિણંદુ ॥ રૂડો રાસોડો એહ રચાયો, જો
ડે હરીયાલે કલશ ચઢાયો ॥૧૧૫॥ હીર રત્ન સૂરિ
વંદી ગણધાર, ઉત્તમ જેમે કીધો ગુણ ધાર ॥
એક વાર તો આબુગઢ જોજો, હિમ્મત રાજીને
સમકેતિ હોજો ॥૧૧૬॥ ભાવ ધરીને એહ જે ભ
ણશે, ભજશે ગણશે ને સભામાં ગાશે ॥ વાચ
ક ઉદયની એહવી વાણી, સુધિ સદ્દહજો-
શુભ ફલ જાણી ॥૧૧૭॥ ॥ ઇતિશ્રી વિમ
લમેતાનો રાસોડો સંપૂર્ણઃ ॥ ॥

अथ श्री विवेकविलासनो शलोको प्रारंभ:

॥सरस्वति माता तुम पासे मागुं, देव
गुरुतणी आगना मागुं॥ काया नगरीनो क
हुं शलोको- अेक चित्तथी सांभलजो लोको॥
१॥नगरी अनोपम अतिघणी सारी, मांहे
वसे छे मोहोटा व्यापारी॥ दश धीवान चतुर
सुलक्षण, तेनां नाम मनां करी चजाण॥२॥प्रा
ण पान ने उदान कहीयें, समान व्यान ते
पांचे भी लहीयें। नाग धनंजय देवदत्त क
ह्या, कुर्मलास कुलकर महथी जे थया॥३॥
पांचे इंद्रियो जासा परगल, मलजल वसे
नजल कायाजल जाण॥श्वासोश्वासने आ
छेडु लहीयें, अे शोपण कायामां कहीयों॥

પાંચે પદ્દોધર જુધ્ધૈના ભારી, નગરીની શોભ
ઘરે [redacted] ત્વ ને પ્રાણ, ઓ
ળજી લેજ્યે ચતુર સુજાણ ॥૫॥ જળ પૃથવીને
વાયુ આકાશ, [redacted] તેજ આળસ ।
નિશ [redacted], બાવંદની આ-
ણા શિરપર ધરે ॥૬॥ એકેકા સાથે જમાદ
ર પાંચે, જાજો તે નહીં દિવાન લાંચ ॥ લોહી
કફ પિત્ત વીરજ કહીયેં, પરસેવો પાંચે જળના
લહીયેં ॥૭॥ હવે પૃથવીના કહું તે ધારો, શ્રોતા
સાંભળી દીલમાં ઊતારો ॥ ચામ હાડ ને માંસ
રેંરોંવાં, નસો એ પાંચે જુજુવા સાટાં ॥૮॥
ઊંઘ ર ળિસ તરસ ને ભૂખ, કાંતિ એ પાંચે
ભાણે છે સુજ ॥ એ પાંચે આણ તેહની ભ-
ભરે, નિશિ દિન ચાકરી બરાબર કરે ॥૯॥
જળ પ્રગટ [redacted]. કહેછે, સંકોચર

आयु कुंभमां रहेछे।। साचे जुठ मोह लो
भ अहंकार, ए पांचे कह्या। आसर सार
।।१०।।नगरीना धणी सोहंजी साजा, जा
राजाने नगरें आपी।। मन बुध्धि चित्त
अहंकार चारे, लेला बेशीने मनसुबो धा
रे ।।११।। पंचरंगी बंगलो दश दरवाजा, रा
ज करेछे तिहां मनराजा।। ज कु जलियो जे
नुं जोर छे भारी, तेहथी रह्या इंद्रादिक हारी
।।१२।। देव दानवनुं कांइ नव चाले, महोटा
मूछाला हाम न घाले।। एवो जोरावर जा
लम कहियें, जेहना पराक्रमनो पार न ल
हीयें ।।१३।। बेटाबेटीओ विस्तार भारी, मन
राजाने घेर दोनारी।। पाटें ठकुराणी प्रवृत्ति
कहीयें, जेनु चरित्र तो त्रणलोकें लहीयें।।१४
।।जेहना पराक्रमथी राजा लोलाय, जण मान

नेतीने महोलें नव नय। अण मानेतीनु-
जारे छे काम, निवृत्ति राणी जेहनुं छे नाम॥
॥१५॥ प्रवृत्ति साथें राजा रमे छे, निशि दिन
राणी मनमां गमे छे॥ राणीने जल राजा
थी माया, अेम करतां पांच दीकरा जया॥१६
॥ तेणीपर अेक बेटी त्यां जणी, छ करजन ज
ण्या प्रवृत्ति राणी॥ पांच पुत्रने राजा परणा
वे, अेकेकी कंन्या मनगमती लावे॥१७॥ पां
च बेटानां कहुं छुं नाम, बकु बलीया जेनुं-
जोरावर काम॥ वडेरो बेटो मोहज कहीयें,
कामने क्रोध तिसरो लहीयें॥१८॥ लोभ मा
न अे पांचे रे लाधे, आशा बेहेनी अे छनी
सगाधे॥ मोह राजाने कुमति नारी., पांचे बे
टाने बेटी अेक सारी॥१९॥ अप्रेत अज्ञान
शोकने घोज, परद्रोही पांचे लाधेनो थोक॥

मिथ्या नामें ते कुंअरी जाणी, छ अेनी माता
माते राणी ॥२०॥ काम नानेरो मोहनो ला
छे, रति स्त्रीथी कीधी सगाई छे। पांच बेटा
पण रतिने थया, मद मछर ने उन्माद क
ह्या ॥२१॥ चोथो दीकरो अंधक लहीयें, हिं
सा पांचमो लाछे ते कहीयें ॥ विषया बेटी
पांचेनी जेहनी, लाज न रे जे जगतमां केनी
॥२२॥ त्रीजो नानेरो लोडक वायो, क्रोध प्र
वृत्ति कुंबेथी जायो ॥ हिंसा नारी तो तेने प
णावे, पांच बेटाने बेटी अेक थावे ॥२३॥
कुवचन अहंकार ममता ने इरषा, रीशो लो
ला छे पांचे अे सरखा ॥ अदया नामें छे पां
चेनी जेहनी, दया न आणे जगतमां केनी
॥२४॥ चोथो लोलते जगत विख्यातो, तृष्णा
नारीथी करे नित मातो ॥ पांच बेटा ते तृष्णा

ना थाय, लालच्ये[1] याहेने[2] प्रेह[3] कहेवाय ॥२५॥
[4]ज्येत स्वारथ भाडीना जाया, ममता जेहे-
णीथी सरखेनें माया ॥ मान पांचमो नाते
रो लाठे, आभावती साथें कीधी सगाठे ॥
॥२६॥ पोजंड[1] परपंच्य[2] अशुध्ध[3] धूर्त[4], कुबुध्धि[5]
पांचे लाठेनो जे मुख्य ॥ छठ्ठी दीकरी -
खामणा कर्ठे, आभावती राणी कुजेथी ज
ठे ॥२७॥ जेरने घेर जेरा त्यां कीधा, सरखा-
लो बीश खेडठा लीधा ॥ षट दीकरी वकुवारी
पांच्य, जती न शाके आपी कोठे तांच्ये ॥२८॥
खेडतानी जणनुं हेतन जेहवुं, सरवे जग-
तने वजाडयां जेहवुं ॥ राणी प्रवृत्ति सरखेने
जेती, कुंवरी आशा छे पीयरपनोती ॥२९॥
कुंवरी विचारे धन्य मुज अवतार, पांच्ये ला
ठेजोने घेर विस्तार ॥ त्रण जगतमां महा-

રી વડાઈ, મહા બલિયા યોધ્ધા મહારા છે
ભાઈ ॥૭૦॥ પચિંશ જાતરી જગતમાં માહા-
લે, તે આગલ કોઈનું જોર ન ચાલે ॥ ભાત્ની
ઓ પાંચ પરિજન આગું, પાંચ જાતરીજી
કામ છે કાજુ ॥૭૧॥ એતો પરિવાર કહ્યો-
ભલેરો, હવે સાંભલો નિવૃત્તિ કેરો ॥ એક દિ
ન રાજા તત્પર થયા, જણ માનીતિના મહે
લેં ત્યાં ગયા ॥૭૨॥ દેજી સુંદરી પામ્યા વિ-
શ્રામ, આતો ઠરવાનું દીસે છે ઠામ ॥ એવું-
જાણીને તિહાંજ રહ્યા, નિવૃત્તિને પણ દીક
રા થયા ॥૭૩॥ પાંચ દીકરા ઊપર બેટી, જે
વી રતનની ભરેલી પેટી ॥ દાન પુણ્યને ધ
રમના તાજા, પ્રથમ હુવા વિવેકી રાજા ॥૭૪
॥ શુભ શીલને સંતોષ કહીયેં, પાંચમો ભા
ઈ વૈરાગ્ય લહીયેં ॥ જણ આશા નામેં બે-

ટી સઘાઈ, જેહના મહાબલિયા સમરથ ભા
ઈ ॥૭૫॥ જે કોઈ અણઆશા કુંવરીને વ
રિયા, તેતો ભવસાગર ક્ષણમાંહેં તરિયા
॥ આશા છાંડી તે અણઆશા આણે, તે
તો અક્ષય પદ મહોલમાં માણે ॥૭૬॥ જે
હના ભાઈઓની આજઈ ગાજી, શ્વાસો-
શ્વાસમાં રાજે નહીં જાકી ॥ સરવે રીઝને
રહેતું આણે, જન્મ મરણનું સંકટ ટાળે
॥૭૭॥ કુંવરી અણઆશા પીયર પનોતી, પ
તિવ્રતા ધર્મ પાલે નિજસતી ॥ તેહના પી-
યરના કહું છું નામ, શ્રોતા સાંભલજો થઈ
સાવધાન ॥૭૮॥ વિવેક રાજાને સુમતિ છે
રાણી, જેહની વાર્તા શાસ્ત્રે વખાણી ॥ પાંચ
દીકરા પ્રસવ્યા સારા, ભુજથી બોલે તે અ
મૃત ધારા ॥૭૯॥ પહેલો જ્ઞાનને પરકોશ

बीजे, सर्वथैव कुंवर जाण्यो छे त्रीजो ॥ साथे नीति ए पांच प्रमाणो, मध्याकुंवरी छट्ठी ए जाणो ॥२॥ बीजे कुंवर विचार कहीयें, सुबुध्धि राणी पार न लहीयें ॥ तेहनी कुखें ते पांच जण थया, अकल अकाम उदास कह्या ॥२१॥ शुचि सुकृत पांच ए लाधे, मुगती नामें तो कुंवरी लाधे ॥ त्रीजो कुंवर शील छे डाह्यो, क्षमा राणीने पालें जंघायो ॥ ॥२२॥ वने सहन दहनने मुनि, गंभीर गरज राजे नहीं कोनी ॥ दीनता नामें कुंवरी कही, तेहना अकुशुणी पांचे छे लाधे ॥२३॥ चोथो कुंवर संतोष जाने, शांति नामें तो राणी छे तेने ॥ पांच कुंवर राणीयें जाया, प्रण जगतमां न जाये वाह्या ॥२४॥ सत्य धीरज ने विश्वास कहीयें, चोथो निःसंदेह

કુંવર લહીયેં ।। પાંચમો [redacted] ત ભ-
ણું, સજી નામેં તો કુંવરી વખાણું ।।૪૫।।
વૈરાગ્ય જ્ઞાનો પાંચમો લાછે, શોભા શી કહું
વરણવી ન જાય ।। જેની કીરતિ ત્રિલોકે જાણી
વિદ્યા સરુજી તો જેને પટરાણી ।।૪૬।। શોભ
દમે સંયમશું રમત જેહની, અંતે સંવેગ ઉદાસ
વાત છે તેહની ।। સરસતી કુંવરી ગુણ બહુ ક
હ્યા, જેની કૃપાથી પૂર્વધર થયા ।।૪૭।। એ
બહુ પરિવાર નિવૃત્તિ કેરો, સ્ત્રી પુરૂષનો રંગ
ભલેરો ।। એહવું કુટુંબ કહાવે જેહને, પારંગ
ત થાવે વાર શી તેહને ।।૪૮।। નિવૃત્તિ કેરો
સરવાળો કીધો, એકતાલી જણનો લેખો જ
લીધો ।। ત્રીશ મરદને અગીઆર નારી, સાં
ભલી વાતને રાજો વિચારી ।।૪૯।। બહુ શો
ક્યોનો વિસ્તાર ભણું, કું [redacted] કુંવરીઓ સ-

रजी थजाएछु ।। ओकताली दूतो ब्यासी कहे
वाय, जेहुनो परिवार ओटलो थाय ।।८७।।
जन्ने शोक्यो ने तीसरो राज्न, सुज भोग
वे रहे नित्य ताज्न ।। पंच्याशी न्एए न्गत-
मां कहे छे, काया नगरीमां ओकठा रहे छे ।।
ओक दिन जेहु शोके कीधी लडाई, भीळजं
थाई साम सामी लाई ।। प्रवृत्ति कुटुंज ओक
पासें थयुं, निवृत्ति कुटुंज भुकामें रह्यु ।।८८।।
जांध्या मोरचा लडवाने सारु, कीधी साम
थी गोळाने दारु ।। सहुना दाटान्ज मनन्ज क
ह्या, प्रवृत्ति पुत्रनी संघातें गया ।।८७।।सा
हुनो ईष्ट छे आतमराम, साक्षी रहीने न्जु
वे छे काम ।। आतमरामें दीलमां ओम धार्युं,
घरडे फुटामण कीधुं छे जरुं ।।८८।। मानेति
केरे वशान्ज थयो, माटे कुंवरनी संघातें गयो

॥ अेवुं ना घटे घरडाने करवुं, अणमानी ति-
ना कुंवरथी लडवुं ॥ २५ ॥ माटे आपणे ति-
हां नहीं जवुं, अणमानीतीना कुंवर तरई
थावुं ॥ विवेक सैन्यने धीरज आपी, लडाई
करवी मुक्करर थापी ॥ २६ ॥ आतमारी तरई-
जभो रहीशुं, मनराजथी युध्ध करीशुं ॥ नि-
वृत्ति सुत तत्पर थया, हथीयार लेई मोरचे
गया ॥ २७ ॥ रणसंग्राम रोप्यो छे ज्यांहे, कवी
थाय छे जुवो लडाई ॥ मानीती तरईथी म
नज चडीया, ततक्षण आवी मोरचे अडी
या ॥ २८ ॥ विवेक विचार उभा छे ज्यांहे,
आतमारामें कीधी लडांई ॥ चडी मोरचा
आगल आवे, तोपो नालो ने जंजुको लावे
॥ २९ ॥ मन महाबलीयो जोधो कहेवाय,
जेहनो ताप तो नवि सहेवाय ॥ मनराजयें

તાપ હલાવી, આતમારામ ઊપર ચલાવી ॥
॥૬૦॥ છૂટે ગોળા ને ભડાકા થાય, કાયર કેરા
તો હરે નહીં પાય ॥ઢાળ॥ બરછીને કબાણ
તીર, ભાલવી લે છે આતમવીર ॥૬૧॥
જોડા જંબરના ઘાવ કરે છે, કટારાના ઘા
વ અતિ ભારે છે ॥ ઘોજ જયુવાને કટારા-
ઘાવ, આતમારામ ભાલવે દાવ ॥૬૨॥ પા
છેરો લઈ આગેરો આવે, આતમા ઊપર ઘા
વ ચલાવે ॥ ન વાગે તીર ન વાગે ગોળી, ફરી
થી આવ્યો બરછીલ તોલી ॥૬૩॥ નહીં મૂકું
હવે એમ વદે છે, આતમારામ ખડખડ હસે
છે ॥ થાક્યો મનરાજ ઘાવલ કરી, પાછો ગ
યો તિહાં મોરચે ફરી ॥૬૪॥ કરે વિચાર હવે
કેમ થાશે, આતમારામ કેમ જીતાશે ॥ મહા
ગજેરથી કોઈ નવ રહ્યા, મહોટા મૂછાળા

ઊડીને ગયા ॥૬૫॥ દેવ દાણવ સરજાને ક
ણું, ઈંદ્રાદિક કેરો ભાર ન ગણ્યું ॥ કહીકને -
કીધા ઘૂલજ ભેલા, આજ શું થયું આવી કેમ
વેલા ॥૬૬॥ મન જાણે જે પાછો કેમ આવ્યું,
મહારા જોરને આંપણ લાગ્યું ॥ તતક્ષણ તિ
હાંથી ઘોડો ચલાવ્યો, આતમારામ નજીક
આવ્યો ॥૬૭॥ ઉપશઉપર કરે છે ઘાવ, કાં
ઈ ન વચાલે મનનો દાવ ॥ આતમારામ ધી
રજ લાવી, જ્ઞાનની ગુપતી તિહાં ચલાવી ॥
॥૬૮॥ ક્ષમા જંજરનો ઘાવ તિહાં કીધો, થ
યો ઘાયલ પકડીને લીધો ॥ અવલે મુસકે
બાંધે જેમ ચોર, મનનું તિહાં ચાલે નહીં -
જોર ॥૬૯॥ જકુ જોરાવર જેધો વશ કીધો,
જીતનો ડંકો નગારે દીધો ॥ એવું જોઈને થ
રથરી છાતી, પ્રવૃત્તિસુતની આંજ તિહાં ફા

ટી ॥૭૦॥ મહાજાલિયો મોહ ચાંડિયો છે ત્યાં
હિ, તટપર કુણ જાલે ત્રિલોકમાંહિ ॥ [illegible]ણી
ડોરથી વિવેક ચોડિયા, જન્ને આવીને મોર
યેં અડીયા ॥૭૧॥ ઘણું ઘમશાન થાલી-
લડાઈ છે, સામાસામી ત્યાં જાઈલે લાગી ॥ સ્ત્રી
યેં સ્ત્રીને બેટીયેં બેટી, પહેરયાં બખતર જુ
લમ પેટી ॥૭૨॥ સામા સામી તિહાં કડાકા
થાય, જુધ્ધનો ઘરણાવ કર્યો નવન્નય ॥ અ
ન્યોન્યથી બાલિયા બહુ શૂર, જેવું સાય
રનું ચડતું પૂર ॥૭૩॥ સામા સામી ત્યાં મ
ગચ્યું છે વહેર, જેમ પવનને સાગરની લહેર
॥ મિથ્યા સાચને થાય લડાઈ, શોકના સામો
ભાવ વડાઈ ॥૭૪॥ જ્ઞાનના સામો અજ્ઞાન આ
વે, સુમતિ કુમતિને પાછી હઠાવે ॥ અચેતન ચે
તના સામો અડે છે, બાધે મકાશ સામો અ

ડ છે ॥૭૫॥ સમજણ તોડીને હઠાવે જ્યહાં, કેમ-
વિચાર આણે તિહાં ॥ મુક્તિના સામી વી-
જીયા કહેવાય, સુકૃત સામો મદ ચડી આ-
યા ॥૭૬॥ મચ્છ સામો લાભ તિહાં કહિયેં,
હિંસાના સામો સંયમ લહિયેં ॥ અધિક કર-
તાં અકલંક જાણિયા, અકામ લાઠેયેં ઊ-
ન્માદ છલિયા ॥૭૭॥ ક્ષમા હિંસાને પાછો
હઠાવે, શીયલ ક્રોધને બાંધીને લાવે ॥ દયા
નિર્દયને. હઠાવે નરમાં, મુનિ કુવચન ઊતા-
રે ઘરમાં ॥૭૮॥ અહંકાર માઝી વિનયથી
માગે, રીશ સહનને પાય ત્યાં લાગે ॥ દોષ
સુમતાની આગળ નવચાલે, ગંભીર છે-
ત્યાને કેદમાં ઘાલે ॥૭૯॥ સંતોષ આગ-
ળ નહીં ઊપાય, લોભ બાપડો નાશીને જાય
॥ અભિમાનનું ચાલે નહીં કશું, ઊદાસ આ-

મદ જાણવો પશુ ॥૮૦॥ વિરક્ત આગલ ધુ
રકતના વાંક, વૈરાગ આગલ દંભજ રાંક ॥
વાણી સારતાં બ્રાહ્મણ ડોહોનો, શમ દ
મ આગલ પરપંચ શાનો ॥૮૧॥ જ્યાસ
આગલ નહીં પાખંડ ભારે, શુધ્ધ આગલ
અશુધ્ધ હારે ॥ સાચ જુઠને સહાય વૈર,
જૂઠ હારે તો મંગલિક ઘેર ॥૮૨॥ કુંવરીઅ
ણઆશા ભેરાવર ભારી, તે આગલ આ
શા રહી છે હારી ॥ કેટલા કહું પાર ન આ
વે, જુધ્ધ સંગ્રામ ભલો મચાવે ॥૮૩॥
આખર જંત તો નિવૃત્તિ કેરી, જેહની પર
જ છે અતિ ભલેરી ॥ પ્રવૃત્તિ સુતને જેણે
જીપ્યા, ભવસાગરમાંહે કદી નહીં છી-
પ્યા ॥૮૪॥ જે જન માનિતી સુતને જઈ મ
ળિયા, તે તો દાવાનલ દુઃખમાં જઈ ભળિયા॥

એવું જાણીને અભિમાન જોઈ, પ્રત્યક્ષ વા
તેં એકચામાં જેવું ।। ૮૫ ।। દેવતા માગે મનુ-
ષ્ય અવતાર, તે નગરી આપણ પામ્યા નિ-
રધાર ।। માટે નિવૃત્તિ સુતને જઈ મલવું, પ્ર-
વૃત્તિ કુંવર સંઘાતેં લડવું ।। ૮૬ ।। પૂરવે એ
કુંવર સંઘાતેં લડ્યા, તે તો ગ્રંથાદિક પુસ્ત-
કે ચડ્યા ।। રખે અંદેશો મનમાં કોઈ રાખો,
છએ શાસતર પૂરે છે સાખો ।। ૮૭ ।। શેષ-
સરસ્વતિ પાર ન પાવે, તો કવિની બુધ્ધિ કે-
મ કરી ગાવે ।। પૂરો સલોકો કીધો આઠામ,
હવે કહું છું કવીનું નામ ।। ૮૮ ।। ઓગણી-
શે ત્રણનો માગશર માસ, શુકલપક્ષનો
દિવસ જાસ ।। તિથિ તેરશ મંગલવાર, ક-
રયો સલોકો બુધ્ધિ પ્રકાર ।। ૮૯ ।। શેહેર
ગુજરાત રેવાશી જાણો, વાશા શિરમાળી -

...ા વાઘેશ્વરીની પોળમાં રહે
, જેહવું છે તેહવું સુરશશી કહે છેાા
...થી જાણતો ગણાને જોઈ, કોઈ કરશો
માં મુજ પર જોઈ ાા કવિજન આગળ મહારી
શી ગતિ, દોષ ટાળશો માતા સરસતી ાા
ાા૮૧ાા સૂત્ર સિધ્ધાંત નથી હું જાણ્યો, જા
ડા રેશમનો દોરડો વણ્યો ાા વાત સાચી છે
કાયામાં જોજો, વિવેકી પુરૂષો વિચારી લે
જો ાા૮૨ાા ાાઇતિ શ્રી વિવેકવિલાસ
નો શલોકો સંપૂર્ણ ાા ાા ાા